

BROTTSOFFER
JOUREN
☎ 116 006

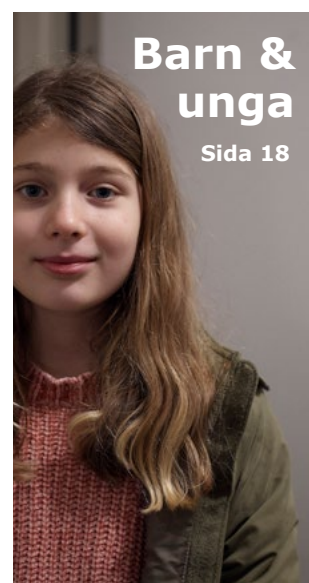
Årsberättelse
och Årsredovisning

2020

Innehåll

Värdegrund	1
Förbundsordförande och generalsekreterare har ordet	3
Året i korthet	4
Brottsofferstöd genom ideellt engagemang	6
Stöd till brottsutsatta, vittnen och anhöriga	8
Vittnesstöd för en tryggare rättegång	12
Brottsofferjourens telefoncentral ger första hjälpen	13
BOJ nås nu på 116 006	14
Stöd på eget språk	15
Våld i nära relation	16
Brott mot barn och unga	18
Organisationsutveckling och kvalitetsarbete	20
Orädd Demokrati	21
Utbildning och kompetensutveckling	22
Internationellt samarbete	24
Swevic	25
BOJ påverkar opinionen	26
BOJ syns och hörs	28
Tidningen Brottsoffer	30
Brottsofferjouren Sveriges organisation	32
Brottsofferjourer i Sverige	34
Underskrifter Årsberättelse 2020	35
Årsredovisning 2020	36
Revisionsberättelse	54

Brottsofferjouren Sverige
Tryck: Danagård Litho, 2021
Grafisk form: Liv Wallinder & Karin Rosenberg
Omslagsfoto: Tobias Björkgren
Foto: Tobias Björkgren om ej annat anges.

Värdegrund

Brottsofferjouren Sveriges ändamål är att erbjuda och ge medmänskligt stöd, information och praktisk vägledning till brottsutsatta, vittnen och anhöriga.

Brottsofferjourens insatser är ett komplement och ett alternativ till myndigheternas stöd. Brottsofferjouren betonar aktiv samverkan med andra organisationer och myndigheter för att kontinuerligt utveckla stödet till brottsutsatta och stärka deras rättigheter.

Brottsofferjourens vision för samhällets brottsofferstöd är att alla som utsätts för brott ska få ett likvärdigt stöd när det gäller att hantera:

- › rättsprocessens alla delar, inklusive polisutredning, skydds- och skadestandsfrågor samt försäkringsfrågor.
- › psykiska, fysiska, sociala och existentiella konsekvenser av brottet.

Stödinsatserna ska erbjudas skyndsamt och pågå tills den brottsutsatta personens behov är tillgodosett. Med brottsutsatt menas en person som upplever sig eller närstående utsatt för brott, oavsett om polisanmälan gjorts eller inte.

I visionen ingår också rätten till stöd, information och vid behov skydd till människor som bevitnar brott, från inledningen av rättsprocessen till uppföljningen efter. Vittnen ska känna full trygghet att lämna sin berättelse.

Brottsofferjouren vägleds utöver stadgarna med minimikrav av denna värdegrund som beskriver organisationens utgångspunkter och det grundläggande förhållningssätt varje person som är aktiv inom Brottsofferjouren har i arbetet gentemot brottsutsatta, vittnen och anhöriga (stödsökanden) och varandra i organisationen. Dessa grundläggande dokument kompletteras med policyer i olika sakfrågor.

Värdegrunden gäller för all verksamhet i Brottsofferjouren såväl i en lokal brottsofferjour som i riksförbundet.

Utgångspunkter – Mänskliga rättigheter

De mänskliga rättigheterna är utgångspunkten för vårt arbete. Diskriminering på grundval av kön eller könsidentitet, hudfärg, etniskt ursprung, socialt ursprung eller position, genetiska markörer, språk, religion eller annan trosuppfattning, politisk

uppfattning eller annan åsikt, minoritetsgruppstillhörighet, ekonomisk ställning, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning är inte tillåten inom Brottsofferjouren. Vi värnar om alla människors lika värde och lika rättigheter.

Ledord

Följande fyra ord med sina beskrivningar anger de förhållningssätt som varje person som är aktiv inom Brottsofferjouren har i sitt arbete.

Empatisk

Vi bekräftar den stödsökandes upplevelse utan att ta ställning i sakfrågor genom att:

- › respektera olikheter.
- › lyssna aktivt.
- › vara inknäppande.

Engagerad

Vi drivs av en vilja att hjälpa stödsökande att hantera sin situation utan att överta ansvar från den utsatta personen genom att:

- › ge information, praktiska råd och stöd.
- › erbjuda en lugn och trygg samtalsmiljö.
- › vara intresserad av utvecklingen i det lokala samhället och omvärlden i övrigt.

Trovärdig

Vi förmedlar stöd och information utifrån den stödsökandes situation utan att låta våra egna behov och intressen styra genom att:

- › använda vår erfarenhet och kunskap.
- › så långt som möjligt sätta oss in i den stödsökandes upplevelse.
- › respektera den stödsökandes integritet.

Ansvarskännande

Vi tar ansvar för att göra det vi lovat och att det ligger inom vårt uppdrag och den egna förmågan genom att:

- › ha god självkännedom.
- › vid behov hänvisa stödsökande till andra inom den egna organisationen eller till någon annan ideell organisation.
- › vid behov hänvisa stödsökande, exempelvis till socialtjänsten, hälso- och sjukvården eller juridisk expertis.

»BOJ tilldelades nämligen 4,3 miljoner kronor i extra statsbidrag, något som bland annat möjliggjorde viktiga marknadsföringsinsatser under hösten.«

Förbundsordförande och
generalsekreterare har ordet

Brottsutsatta behöver oss mer än någonsin

År 2020 var ett minst sagt speciellt år för hela världen och ett händelserikt år för Brottsofferjouren Sverige (BOJ) och alla lokalt anslutna brottsofferjourer i landet. I mars tog smittspridningen av covid-19 fart på allvar i Sverige och vi tvingades leva på ett sätt vi inte tidigare upplevt med arbete hemifrån, social distansering och oro för nära och kära. Pandemin har medfört utmaningar för anställda, förtroendevalda och volontärer inom BOJ, både privat och professionellt. Men omständigheterna har också öppnat för nya möjligheter.

Verksamhetsmässigt har vittnesstödsverksamheten drabbats hårt, då vittnesstöden normalt sett är på plats i domstolarna. Därtill kommer att många av vittnesstöden tillhör en riskgrupp. Jourerna runtom i landet har anpassat sin verksamhet så gott det varit möjligt med ökat fokus på digitala möten och telefonsamtal istället för fysiska möten. BOJ:s alla konferenser har genomförts i digital form. Under rådande omständigheter har allt fungerat väl, även om vi alla såklart helst inte minst vid för verksamheten särskilt betydelsefulla konferenser velat träffas "på riktigt". En hel del av erfarenheterna från de digitalt genomförda konferenserna och mötena under pandemiåret 2020 kan vi med all säkerhet ta med oss framöver som ett komplement till våra traditionella fysiska möten.

Något positivt som hände under året var att BOJ fick en ökad möjlighet att komma i kontakt med och ge stöd åt fler brottsutsatta utan en ärendeförmedling från polisen. BOJ tilldelades nämligen 4,3 miljoner kronor i extra statsbidrag, något som bland annat möjliggjorde viktiga marknadsföringsinsatser under hösten. Vi kunde testa kommunikationsvägar vi inte tidigare haft möjlighet till såsom nationell TV och radio, podcastsamarbeten och information i kollektivtrafiken. Vi har märkt att

»BOJ fick en ökad möjlighet att komma i kontakt med och ge stöd åt fler brottsutsatta utan en ärendeförmedling från polisen.«

insatserna gett ringar på vattnet och att fler och fler känner till BOJ och vad vi erbjuder. Bidraget gjorde det även möjligt för oss att äntligen lansera en nationell brottsofferchatt och ha helgöppet i Telefoncentralen 116 006. Statsbidraget delades ut till organisationer som arbetar med att hjälpa människor som är utsatta för våld

i nära relation – en extra utsatt grupp under pandemin.

Pandemin gör det tydligt att det knappast är aktiva förövare som passiviseras genom att gå i karantän – brottsligheten byter i stället ofta skepnad. Många brottsutsatta, vittnen och anhöriga behöver vårt stöd och det är vår uppgift att på ett bra och naturligt sätt nå ut till så många som möjligt oberoende av hur väl polisens ärendeförmedling fungerar. Vi tror att vi år 2020 har kommit en bra bit på vägen.

Vi vill rikta ett stort tack till alla medarbetare, förtroendevalda, stödpersoner, vittnesstöd, anställda och andra inom jourerna för ert engagerade och betydelsefulla arbete som görs för att brottsoffer, vittnen och anhöriga ska få ett gott stöd. Vi vill också tacka alla anställda och volontärer på förbundskansliet för det omfattande arbete som lagts ned. Ett tack framförs också till myndigheter och andra ideella organisationer som samarbetat med oss under året samt – självfallet – till dem som gett oss bidrag och som därigenom möjliggjort vår verksamhet. ■

Sven-Erik Alhem
Förbundsordförande

Fredrik Mellqvist
Generalsekreterare

Brottsofferstöd genom ideellt engagemang

Vem som helst kan utsättas för brott. Den som råkar vara på fel ställe vid fel tidpunkt kan bli ett brottsoffer.

Att bli utsatt för brott är ofta omskakande och skrämmande. Brottsoffer befinner sig i en utsatt situation samtidigt som de måste orka ta itu med saker som att göra polisanmälan och kräva skadestånd. Att dessutom orka genomföra en rättegång och möta gärningspersonen igen upplever många som tungt. Många människor orkar inte detta utan stöd. Därför finns Brottsofferjouren (BOJ). Ofta upplever den som utsatts för brott att han eller hon förlorat kontrollen över sitt liv – då behövs någon som lyssnar och bekräftar det man har varit med om. Det kan bli ett samtal eller många.

»Stöd-personer ger stöd genom hela rättsprocessen och vittnesstöd ger information och stöd i samband med rättegången.«

Stödpersoner och vittnesstöd

Stödpersonerna, som avgett tystnadslofte, kan ge den utsatta medmänskligt stöd och många praktiska råd. Det kan också vara skönt att få hjälp med myndighetskontakter och information om rätten till skadestånd och brotts-skadeersättning.

Stödpersonerna ger stöd genom hela rättsprocessen och utbildade vittnesstöd ger information och stöd i samband med rättegången. Brottet behöver inte vara polis-anmält, stödet är kostnadsfritt och den brottsutsatte kan vara anonym.

71 lokala jourer

BOJ består av 71 lokala brotts-offerjourer som är medlemmar i ett riksförbund, Brottsofferjouren Sverige. De lokala brottsofferjour-erna är självständiga och beslutar om sin egen verksamhet inom ramen för de fastställda stadgarna för Brottsofferjouren Sverige och stadgar för lokala brottsoffer-föreningar samt utifrån de minimi-krav som upprättats.

Det är de lokala brottsoffer-jourerna som genomför de kon-kreta stöd- och hjälpinsatserna till brottsoffer, vittnen och anhöriga. Insatserna utförs till största delen av ideella krafter.

Vid årets slut var 5 061 personer registrerade som medlemmar i BOJ:s jourer. ■

FOTO: KELLY SIKKAMA

71

lokala brottsoffer-jourer var medlemmar i Brottsofferjouren Sverige under 2020.

1 298

personer var aktiva som ideella stödpersoner eller vittnesstöd inom BOJ.

518

personer arbetade ideellt i en lokal brottsofferjours styrelse.

5 061

personer var medlemmar i landets brottsofferjourer vid årets slut.

BOJ erbjuder:

- Medmänskligt stöd av någon som lyssnar och förstår.
- Information om polisanmälan, rättsprocess och ersättning.
- Stöd vid eventuell rättegång.
- Hjälp i kontakt med myndigheter och försäkringsbolag.

Stöd till brotts- utsatta, vittnen och anhöriga

Under 2020 gav BOJ:s stödpersoner stöd till drygt 31 000 personer. Det visar statistik från landets lokala brottsofferjourer.

Varje år samlar Brottsofferjouren Sverige in och sammanställer statistik för den brottsofferstödande delen av verksamheten inrapporterad av de lokala jourerna. Statistiksystemet bygger på att jourerna antecknar tio grunduppgifter om varje stödsökande de haft kontakt med: bostadskommun, kön, åldersgrupp, brottstyp, om polisanmälan är gjord eller inte, vilken typ av stödsökande det handlar om (brottsoffer, anhörig eller vittne), vem som först tog kontakt med Brottsofferjouren (BOJ) samt särskilda omständigheter. Vi antecknar också vad BOJ gjort för de stödsökande genom att räkna antal kontakter och antal åtgärder för varje ärende.

Stöd hos BOJ

Under 2020 genomförde de 71 aktiva brottsofferjourerna i Sverige sammanlagt 98 755 kontakter och åtgärder inom ramen för 31 060 ärenden i den brottsofferstödande delen av verksamheten. I de allra flesta fall kontaktar polisen Brottsofferjouren efter att målsäganden i samband med en polisanmälan tackat ja till en kontakt med oss. 77 procent av kontakterna har initierats på detta sätt. 19 procent kontaktade oss på egen hand och 4 procent förmedlades av annan instans (exempelvis socialtjänsten, skolkurator eller sjukvården). Även en stor del av de

som själva kontaktar BOJ har fått information om oss från polisen vid anmälan. I princip alla stödsökande, 94 procent, är direkt brottsutsatta. Fyra procent är anhöriga till brottsoffer. Totalt 90 anhöriga till gärningspersoner fick också stöd av Brottsofferjouren under 2020. Vittnen får i huvudsak stöd av vittnesstödsverksamheten vid landets tingsrätter i samband med rättegången, läs mer på sidan 12.

Kontakter och åtgärder

Tillsammans tog jourerna 48 238 kontakter och vidtog 50 517 åtgärder under 2020. Med kontakt menas en kontakt person till person, det vill säga en tvåvägskommunikation, exempelvis telefonsamtal, e-postkonversation, chatt eller möte med den brottsutsatte. Med åtgärd menas alla andra typer av insatser en stödperson gör för en brottsutsatt där man inte har direktkontakt med den hjälpsökande. Exempelvis att sända ut informationsbrev, att ringa för den brottsutsattas räkning till myndighet och försäkringsbolag eller att ordna fram målsägandebiträde. Varje hjälpsökande fick i genomsnitt knappt 3 kontakter och åtgärder, eller 1,55 kontakter och 1,63 åtgärder. Hjälpsökande som varit med om dödligt våld, grov kvinnofridskränkning, mordförsök, våldtäkt, överträdelse av kontaktförbud,

31 060

personer fick stöd inom den brottsofferstödande delen av BOJ:s verksamhet under 2020.

94 %

av alla stödsökande var direkt brottsutsatta. 4 procent var anhöriga.

98 755

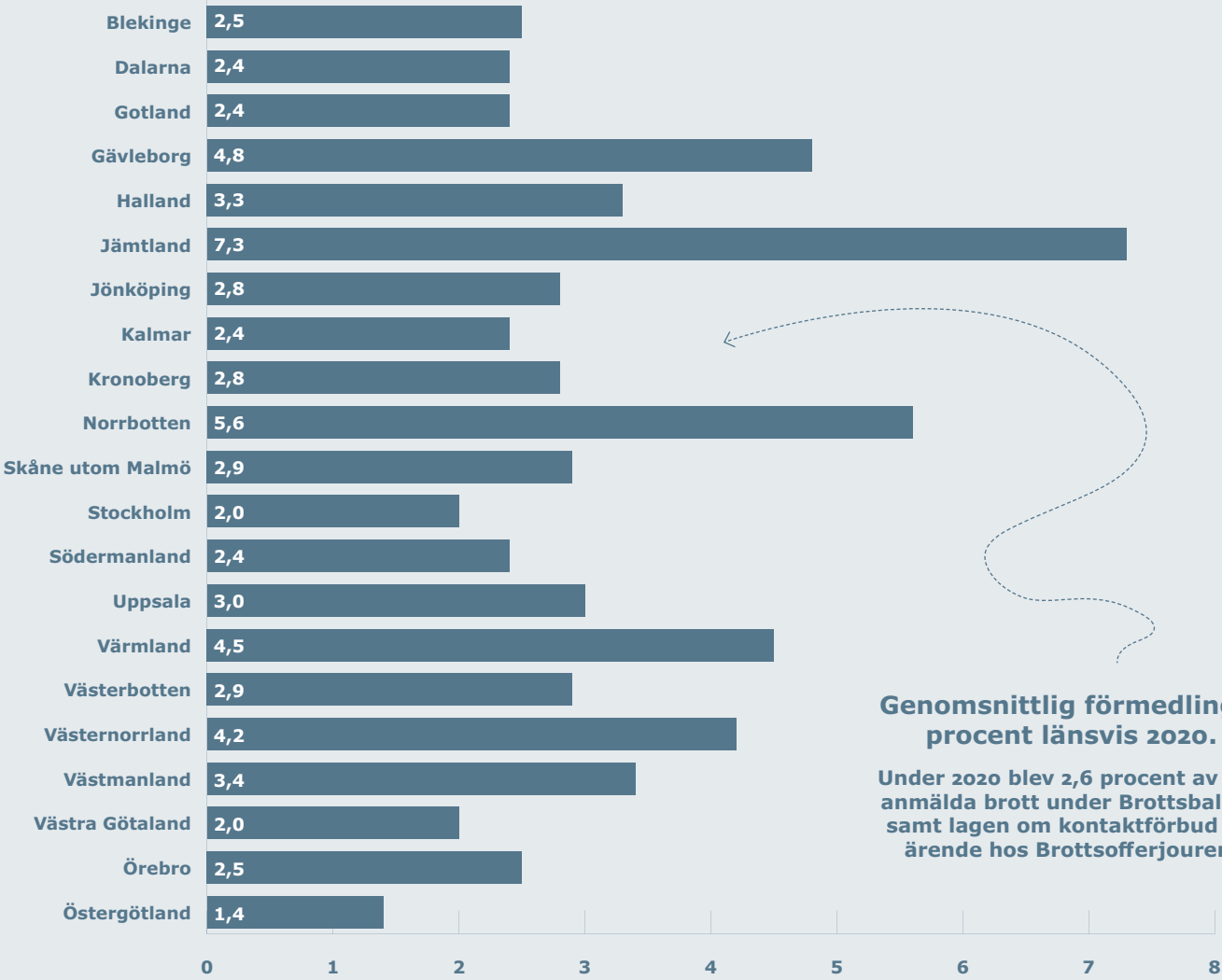
kontakter och åtgärder genomfördes totalt inom den brottsofferstödande verksamheten.

77 %

av alla ärenden kom till BOJ via polisen. 19 procent kontaktade jouren på egen hand och 4 procent förmedlades via andra instanser, exempelvis socialtjänst, hälso- och sjukvård eller skolkurator.

2,6 %

av alla anmälda brott där det kan finnas en enskilt drabbad person blev ett ärende hos en brottsofferjour.

Genomsnittlig förmedlingsprocent länsvis 2020.

Under 2020 blev 2,6 procent av alla anmälda brott under Brottsbalken samt lagen om kontaktförbud ett ärende hos Brottsofferjouren.

våldtäktsförsök och övriga sexualbrott ligger i den högre änden av skalan vad gäller mängden kontakter och åtgärder. Brott som fickstöld, skadegörelse och fordonstöld ligger i botten av listan och kräver i genomsnitt inte lika många kontakter och åtgärder. En stor del av våra ärenden – 14 procent eller 4 415 ärenden – under verksamhetsåret 2020 gäller brott där gärningspersonen står i nära relation till brottsoffret. Det handlar oftast om en parrelation (avslutad eller pågående) men kan också beteckna en släktrelation som förälder-barn eller en annan närstående. Ärenden med markeringen nära relation kräver generellt sett fler kontakttillfällen och mer tid än de flesta andra typer av ärenden.

BOJ hjälper alla

Det är fler kvinnor än män som får hjälp hos Brottsofferjouren. Könsfördelningen för stödsökande är omkring 62 procent kvinnor, 38 procent män. Det finns flera alternativa förklaringar: antingen är det så att män i högre utsträckning än tidigare tackar nej till kontakt med Brottsofferjouren när de anmäler ett brott. Det kan också vara så att vid en minskad ärendeförmedling från polisen där färre personer än tidigare får frågan om stöd, att man omedvetet prioriterar kvinnliga målsägande av någon anledning.

Kön	Antal
Män	11 847
Kvinnor	19 213
Totalsumma	31 060

Åldersgrupp

Brottsofferjourens statistik delar in hjälpsökande i fem olika åldersgrupper, barn 0–11 år, ungdomar 12–17 år, unga vuxna 18–25 år, vuxna 26–64 år och äldre 65+. Det största åldersspannet, 26–64 år, är av naturliga skäl också den grupp där de flesta hjälpsökande för Brottsofferjouren återfinns.

Åldersgrupp	Antal
0–11 år	163
12–17 år	1 237
18–25 år	4 971
26–64 år	21 563
65– år	3 126
Totalsumma	31 060

Vi kan se att mängden kontakter under 2020 i genomsnitt är högre för personer under 18 och något högre för gruppen 65+ i jämförelse med vuxna och unga vuxna. Mängden åtgärder är ungefär lika för samtliga ålderskategorier utom för 65+, där den är lägre.

Ärendeförmedling till BOJ

För att få en bild av hur polisens förmedling ser ut över landet jämför Brottsofferjouren Sverige varje år jourernas ärendemängd med Brottsförebyggande rådets statistik över polisanmälda brott och räknar ut den så kallade förmedlingsprocenten.

I beräkningsgrunden ingår alla kapitel under Brottsbalken, eftersom de innehåller brott där det kan finnas en enskild drabbad person. Av de specialrättsliga författningarna ingår endast lagen om kontaktförbud.

Om förmedlingen av ärenden vore konsekvent och jämn över hela landet skulle lika stor andel brottsutsatta nå alla jourer. Istället har det visat sig att förmedlingsprocenten skiljer sig kraftigt åt inte bara mellan polisregionerna och län för län utan även mellan enskilda jourer i samma län.

Under 2020 blev 2,6 procent av alla anmälda brott under Brottsbalken samt lagen om kontaktförbud ett ärende hos Brottsofferjouren.

en. Det är en liten minskning från föregående verksamhetsår då förmedlingsprocenten var 2,7 procent.

Brottstyper

De vanligaste brottstyperna för de som haft kontakt med BOJ under 2020 är misshandel, olaga hot, ofredande, bedrägeri och stöld. Dessa fem brottstyper utgör tillsammans 68 procent av den totala ärendemängden.

En analys av jourernas anteckningar om kontakter och åtgärder för varje ärende gör det möjligt att se vilken typ av ärenden som kräver mer kontakter och åtgärder av våra stödpersoner.

Hjälpsökande som varit med om människohandel, exploatering, dödligt våld, mordförsök, stalking, människorov, våldtäkt och grov (kvinno)-fridskränkning ligger i den högre änden av skalan vad gäller mängden kontakter och åtgärder. Brott som fordonsstöld, fickstölder, skadegörelse och förtal ligger i botten av listan och kräver i regel inte lika många kontakter och åtgärder.

Analys av inrapporterad nedlagd tid per hjälpsökande från de 41 jourer som valde att anteckna det under 2020 visar samma sak: ärenden där hjälpsökanden varit med om allvarliga brott kräver mer tid för stöd hos Brottsofferjouren.

Ärenden utan polisanmälan

De allra flesta hjälpsökande har polisanmält brottet före första kontakt med Brottsofferjouren. 96 procent har polisanmält eller ska göra det. 1,9 procent eller 601 personer har svarat nej på frågan om brottet polisanmälts.

Jämför man med den genomsnittliga mängden åtgärder för kvinnor respektive män i allmänhet är åtgärdsinsatserna färre för gruppen som inte polisanmält. Men mängden kontakter med BOJ är högre om man inte polisanmält. Hela gruppen kvinnliga hjälpsökande hade 1,66 kontakter i genomsnitt – gruppen kvinnor som inte polisanmält har 1,99 kontakter i genomsnitt.

Analys av inrapporterad tid från de 41 jourer som valde att anteckna det under 2020 visar också att ärenden där hjälpsökanden inte polisanmält tar längre tid i anspråk för stödpersonerna än ett vanligt ärende.

Av de som inte polisanmält är 77 procent kvinnor. De vanligaste brotten kvinnor som inte polisanmält drabbats av är misshandel, olaga hot och sexualbrott. Totalt har 97 personer uppgivit att de varit med om sexualbrott som inte polisanmälts, 36 av dessa var våldtäkter. ■

Kvinnor

Kvinnor utgör 62 procent av de hjälpsökande. De flesta kvinnor som kontaktat Brottsofferjouren har varit med om misshandel, olaga hot och ofredande. Av de som söker hjälp efter grov (kvinno)-fridskränkning, sexualbrott, olaga förföljelse och överträdelse av kontaktförbud är en stor majoritet kvinnor.

Män

Män utgör 38 procent av de hjälpsökande. De flesta män som har kontakt med BOJ har varit med om misshandel, olaga hot och ofredande. Rån och mordförsök är två brottstyper där män är tydligt överrepresenterade i vår statistik.

Barn

Personer under 12 år som har förmedlats till Brottsofferjouren har främst varit med om misshandel, olaga hot och ofredande. Pojkar utgör 37 procent och flickor 63 procent av hjälpsökanden i den här gruppen. En del av barnen (20 procent) får hjälp som anhöriga till brottsoffer. De flesta jourer har sedan länge statistikfört barn som bevittnat våld i hemmet inte som anhöriga utan som brottsoffer i sin egen rätt. Från och med 2017 är det förhållningssättet en uttalad del av BOJs statistikföring.

En del jourer väljer aktivt att helt eller delvis överlåta stöd åt barn till socialtjänst, Stödcentrum för unga eller BUP. 45 av jourerna har rapporterat kontakt med mellan ett och 14 barn under 2020. Övriga jourer har inte haft någon enda kontakt i åldersgruppen.

32 procent av de som sökte hjälp för sexualbrott var unga kvinnor 18–25 år.

Äldre

Personer i gruppen 65 år och uppåt har kontakt med BOJ efter att ha varit med om brott som bedrägeri, stölder, ofredande, misshandel och olaga hot. Bedrägerier och stölder utgör ensamma nästan 43 procent av alla ärenden i den här åldersgruppen. 33 procent av de hjälpsökande äldre är män, 67 procent är kvinnor.

62% av de stödsökande är kvinnor. 38 procent är män. Misshandel är det vanligaste brottet för både män och kvinnor.

Ungdomar

Ungdomar i åldrarna 12–17 har i första hand kontakt med BOJ efter att ha varit med om misshandel och olaga hot. 43 procent av de hjälpsökande i gruppen ungdomar är pojkar, 57 procent är flickor. Pojkar i åldern 12–17 har främst varit utsatta för misshandel, rån och olaga hot. Även för flickor 12–17 var det vanligaste brottet misshandel följt av våldtäkt, olaga hot och övriga sexualbrott. Läger man samman alla typer av sexualbrott är det den vanligaste typen av brott för flickor i åldrarna 12–17 som Brottsofferjouren hade kontakt med under 2020.

Bedrägerier och stölder utgör ensamma nästan 43 procent av alla ärenden i åldersgruppen 65 år och uppåt.

Unga vuxna

Personer i åldrarna 18–25 söker hjälp hos Brottsofferjouren för framför allt misshandel, olaga hot och ofredande. 41 procent av unga vuxna hjälpsökande är män, 59 procent är kvinnor. Unga män har främst varit utsatta för misshandel, olaga hot och rån. Även för unga kvinnor är det vanligaste brottet misshandel följt av olaga hot, ofredande, våldtäkt och övriga sexualbrott. Vad gäller utsatthet för sexualbrott är det en klar överrepresentation för unga kvinnor. 32 procent av dem som sökte hjälp för sexualbrott hos BOJ 2020 var kvinnor mellan 18–25 år.

Vuxna

Personer i åldersgruppen 26–64 år söker hjälp i första hand för misshandel, olaga hot, ofredande och bedrägeri. 38 procent av de hjälpsökande vuxna är män, 62 procent är kvinnor.

**Mer statistik från Brottsofferjouren för år 2020 hittar du på:
www.brottsofferjouren.se/om-oss/statistik**

Vittnesstöd för en tryggare rättegång

Många brottsoffer och vittnen känner sig osäkra på hur en rättegång går till. Det är ofta första gången de kommer till en domstol.

Startades i Växjö

Den första vittnesstödsverksamheten i Sverige startades av BOJ i Växjö 1995. Syftet var att ge målsägande och vittnen information och hjälp så att de skulle känna sig mer trygga under rättegången.

Idag finns vittnesstödsverksamhet vid landets alla tingsrätter och hovrätter. Brottsofferjouren ansvarar för vittnesstödsverksamheten vid 54 domstolar (tingsrätter, hovrätter och kansliorter) där 41 jurer organiserar och leder stödarbetet med hjälp av hundratals volontärer och samordnare i tät samverkan med domstolarna. Vid fyra tingsrätter drivs vittnesstödsverksamheten av andra aktörer.

Vittnesstöden antecknar vid varje arbetspass statistik kring hur många personer de haft kontakt med och uppgifterna sammanställs en gång per år för hela landet.

Pandemin påverkade verksamheten under 2020

Under 2020 fick sammanlagt 18 447 personer stöd av BOJ vid landets domstolar. På grund av restriktioner som en följd av pandemin under 2020 blev verksamheten kraftigt begränsad i jämförelse med ett normalår.

Vittnesstöden ger stöd till både målsägande och vittnen. 59 procent av dem som får stöd är vittnen, 19 procent är målsägande och 5 procent tilltalade. Även anhöriga och vänner som följt med till domstolen får stöd av vittnesstödsverksamheten. Gruppen anhöriga och

vänner utgör ungefär 17 procent av dem vittnesstöden möter.

Könsfördelningen bland dem som får stöd inom vittnesstödsverksamheten är relativt jämn. Bland vittnen är fördelningen 49 procent män, 50 procent kvinnor, 1 procent andra.

Skapar trygghet

Vittnesstödsarbetet består oftast (i 88 procent av fallen) av en kontakt inför huvudförhandling där vittnesstödjaren ger svar på frågor, förklarar hur en rättegång går till och är ett stöd för den som är orolig eller nervös för att delta i rättegången. Målet med samtalet är att de som ska delta i huvudförhandling ska känna sig trygga i vad som förväntas av dem och vad som kommer att hända under rättegången.

I 3 procent av fallen närvarar vittnesstödet i rättssalen efter begäran från målsägande och vittnen.

Uppföljande kontakt

Förutom kontakten inför domstolsförhandlingarna i tings- och hovrätter hade vittnesstöden också 2 182 uppföljande kontakter med dem som så önskade efter förhandlingarna. Vittnesstöden närvarade också vid 1 001 förhandlingar som stöd på begäran från målsägande och vittnen. Vittnesstöden höll även under året i 3 328 informationstillfällen, exempelvis för skolklasser och andra grupper som besökte tingsrätter. ■

18 447

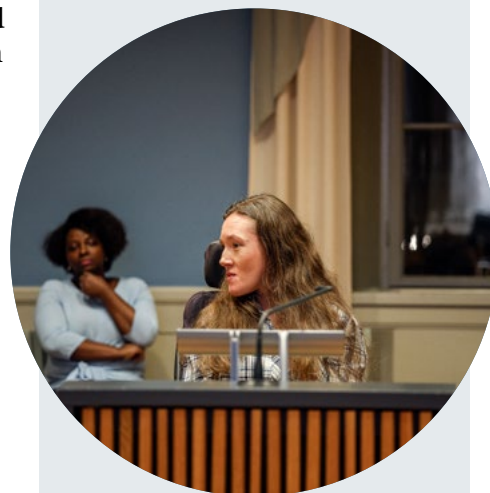
personer fick stöd av BOJ:s vittnesstöd under 2020. 59 procent var vittnen, 19 procent målsägande, 5 procent tilltalade och 17 procent anhöriga och vänner.

54

domstolar (tingsrätter, hovrätter och kansliorter) driver BOJ vittnesstöd vid.

3 328

informationstillfällen höll vittnesstöden i för skolklasser och andra grupper som besökte tingsrätter.

11 700

ideella timmar lade BOJ:s vittnesstöd på sitt uppdrag under 2020.

Brottsofferjourens telefoncentral ger första hjälpen

Genom Brottsofferjourens nationella telefoncentral **116 006** får brottsoffer, vittnen och anhöriga snabbt och enkelt kontakt med Brottsofferjouren.

Stödsökande når Brottsofferjourens telefoncentral via det europeiska numret för brottsofferstöd 116 006, via chatt på hemsidan eller via e-post fraga@boj.se. Stödsökande kan också nå BOJ via kontaktformulär på webbplatsen. Lokala brottsofferjourer kan använda telefoncentralen som en resurs genom att vidarekoppla sin telefon när de inte själva har möjlighet att besvara samtal. På så vis får brottsutsatta, vittnen och anhöriga alltid någon att prata med direkt.

Ger en första hjälp

Rådgivarna på Brottsofferjourens nationella telefoncentral ger de inringande en första hjälp genom att svara på frågor och ge information. Alla inringande erbjuds alltid fortsatt stöd från en stödperson i en lokal brottsofferjour.

»Alla inringande erbjuds fortsatt stöd i en lokal brottsofferjour.«

»Under hösten 2020 startade Brottsofferjouren Sverige en nationell chatt.«

10 253 kontakter

Under 2020 hade Brottsofferjourens telefoncentral 116 006 totalt 10 253 kontakter via telefon, e-post och chatt. E-postfrågor via Brottsoffersvar på nätet ökade kraftigt under 2020 till 695 ärenden att jämföra med föregående års 351. Från starten i oktober 2020 till och med årsskiftet hade Brottsofferchatten 123 ärenden. Stöd på eget språk, som är en del av Telefoncentralens verksamhet, hade högre ärendemängd än på 7 år under 2020: 871 ärenden att jämföra med 805 för 2019.

Brottsoffersvar på nätet

Under 2020 har 695 personer tagit kontakt med Telefoncentralen via Brottsoffersvar på nätet, ett kontaktformulär som finns på webbplatsen www.brottsofferjouren.se, att jämföra med 351 år 2019. ■

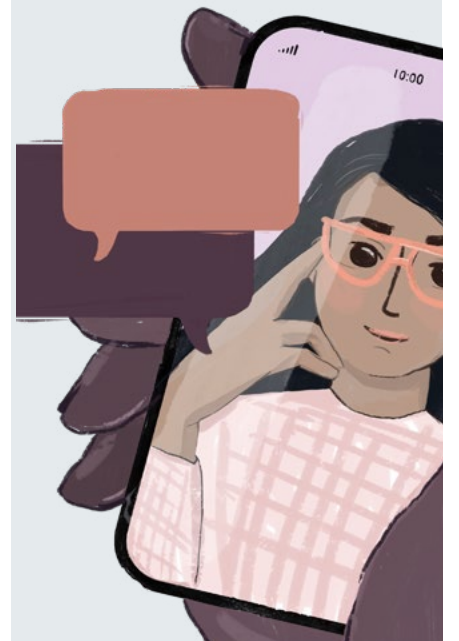
Chatt och helgöppet

Brottsofferchatten

I oktober 2020 startade Brottsofferjouren Sverige en nationell stödchatt för brottsoffer, vittnen och anhöriga. Brottsofferchatten nås via brottsofferjouren.se och har liknande öppettider som telefonlinjen 116 006. Från starten i oktober 2020 till och med årsskiftet hade Brottsofferchatten 123 ärenden.

Helgöppet

Till följd av de ökade statsbidragen år 2020 kunde Telefoncentralen från september utöka sina öppettider till att även omfatta helger. Från september till och med årsskiftet hade därmed Telefoncentralen öppet alla dagar mellan 09.00–19.00. ■

116 006

BOJ nås nu på 116 006 – det europeiska numret för brottsofferstöd

Sedan den 10 juni 2020 nås Brottsofferjourens nationella telefoncentral på numret 116 006 – det europeiska numret för brottsofferstöd. Att bli tilldelade telefonnumret 116 006 är en kvalitetsstämpel.

Under 2019 tilldelades Brottsofferjouren Sverige, efter ansökan hos Post- och telestyrelsen, det europeiska numret för brottsofferstöd – 116 006. Numret ingår i 116-nummerserien som EU-kommissionen reserverat för tjänster av samhällsrelaterat värde. Idag finns fem olika europeiska journummer som barn och vuxna kan ringa om de behöver stöd och hjälp.

Förutom 116 006 som är reserverat för brottsoffer finns i Sverige inom 116-serien också exempelvis ett journummer för barn som besvaras av BRIS och ett journummer för försvunna barn som besvaras av SOS Alarm.

»I likhet med att BRIS nummer 116 111 är självklart för utsatta barn och unga att ringa till ska det vara lika självklart för varje person som drabbats av brott att ringa 116 006.«

Brottsofferjourens telefoncentral kommer att nås både via det nya numret 116 006 och det gamla numret 0200-21 20 19 under en längre övergångsperiod.

Med numret 116 006 signalerar vi att vår nationella telefonlinje är den ledande för brottsofferstöd i Sverige. I likhet med att BRIS nummer 116 111 är självklart för utsatta barn och unga att ringa till ska det vara lika självklart för varje person som drabbats av brott att ringa 116 006. ■

Stöd på eget språk

Att få möjlighet att beskriva sina känslor och reaktioner på sitt modersmål kan göra stor skillnad för brottsutsatta.

Därför finns Stöd på eget språk, en del av Brottsofferjourens verksamhet som möjliggör för brottsutsatta, vittnen och anhöriga att få stöd på eget språk. Under 2020 fick 885 personer stöd på språk utöver svenska, inklusive bland annat engelska, arabiska, somali, franska och sorani.

Språkvolontärer

Brottsofferjourens telefoncentral sköter verksamheten Stöd på eget språk, där en samordnare ansvarar för att koordinera språkårenden, utbildning och fortbildning av språkvolontärer, samt allmän informationsspridning om verksamheten. Stödet ges på telefon av telefoncentralens språkvolontärer och av stödpersoner från de lokala brottsofferjourer som har särskild språkkompetens. Därför är samverkan mellan Stöd på eget språk och de lokala jourerna ett mycket betydelsefullt lagarbete. Det är tillsammans som vi kan garantera att så många personer som möjligt får chans till den hjälp de behöver. Genom att den kompetens som finns inom hela

organisationen förenas möjliggörs det att mer stödsökande får hjälp på ännu fler språk.

Det är ett viktigt initiativ som Brottsofferjouren alltid kommer jobba med att utveckla och förbättra då organisationen vill säkerställa att så många behovande som möjligt får stöd.

885 ärenden

År 2020 fick 885 personer stöd på sitt modersmål, vilket innebär en ökning med cirka 80 ärenden från året innan. Ännu en gång var arabiska det mest förekommande språket med 452 kontakter. Persiska (93 kontakter), engelska (74 kontakter) och spanska (45 kontakter) följde därefter. Totalt gavs det stöd på mer än 30 olika språk.

Fler får stöd

Den senaste tiden har Brottsofferjouren årsvis sett ökning av antalet språkårenden, och tack vare insatserna från språkvolontärer och stödpersoner på lokala jourer har alltså hundratals människor fått möjligheten till hjälp som de kanske inte hade kunnat få annars. ■

Våld i nära relation

Under 2020 har Brottsofferjouren Sverige drivit verksamheten inom våld i nära relation med medel från Socialstyrelsen.

Temakonferenser om våld i nära relation

Två temakonferenser med samma innehåll var inplanerade under 2020, den ena i Stockholm och den andra i Hässleholm. Detta för att öka tillgängligheten för lokala brottsofferjourer samt för att minska jourernas reskostnader. Dock medförde pandemin att vårens temakonferens helt ställdes in och höstens konferens omarbetades till en digital konferens. Målgruppen var alla som är verksamma inom lokala brottsofferjourer: anställda och ideella samordnare, stödpersoner, vittnesstödjare, ordförande och andra förtroendevalda.

Under konferensen diskuterades pandemins påverkan på våld i nära relation och på hedersrelaterat

våld och förtryck. Deltagarna fick dela med sig av sina erfarenheter och bästa tips för att upprätthålla brottsofferarbetet på ett säkert sätt för både stödjare och brottsutsatta. Eva Frejadotter Diesen, jurist och forskare vid Stockholms universitet föreläste om vårdnadsfrågor vid våld i nära relation och advokaten Ulrika Rogland återgav en autentisk fallbeskrivning om när våld i nära relation övergår i mord. Dessutom föreläste Jacob Andersson, Brottsoffersluss/Kursledare från Kriminalvården Region Väst om arbetet Kriminalvårdens Brottsofferslussar utför där flera beröringspunkter med Brottsofferjourens arbete kunde konstateras.

Kompetensutbyte

Ett nationellt kunskaps- och erfarenhetsmässigt kompetensutbyte inom våld i nära relation har skett genom att ansvarig verksamhetsutvecklare har

Brottsofferjouren arbetar för att stärka och utveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som upplevt våld.

deltagit i olika referensgrupper och remissinstanser:

- › Socialstyrelsen (Kvalitetsindikatorer skyddade boenden)
- › Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK)
- › Nationella Kompetensteamets nätverk
- › Amphi Produktion och Linköpings Stadsmission (Framtagning av utbildningsmaterial bestående av fem filmer och handledning om våldsutsatta personer med missbruksproblematik)
- › Socialstyrelsen och Länsstyrelserna (Kompetensstöd VINR)

Informationsmaterial

Under våren lanserades den nya boken "Smärtsam närhet. En bok om våld i nära relation." samt en 16-sidig folder om våld i nära relation. Dessutom har en folder om hedersrelaterat våld och förtryck tagits fram på ytterligare fyra språk: sorani, kurmanji, tigrinja och dari.

Illustration från den nya boken "Smärtsam närhet".

Ny bok om våld i nära relation

Våld i nära relation är ett stort samhällsproblem och tyvärr mer angeläget än någonsin i tider av social isolering. I maj 2020 släppte BOJ boken "Smärtsam närhet – en bok om våld i nära relation" för att öka kunskapen och kompetensen hos yrkesverksamma och ideella som möter våldsutsatta.

"Smärtsam närhet" har tagits fram för att stödja kunskaps- och kompetensutveckling för yrkesverksamma och ideella som kan tänkas möta personer som är eller har varit utsatta för olika slags våld. Boken synliggör också olika typer av våld som människor kan utsättas för; fysiskt, psykiskt, sexuellt, materiellt/ekonomiskt, funktionsrelaterat våld samt försummelse.

Extra Covid-19 medel från Socialstyrelsen inom våld i nära relation, våld i HBTQI-relationer, hedersrelaterat våld och förtryck

Tack vare Socialstyrelsens extra medel för att kunna nå ut till våldsutsatta personer som lever isolerat tillsammans med förövare och berövats möjligheten till att kunna söka hjälp och stöd under pandemin kunde Brottsofferjouren Sverige ta fram följande material:

- › Fyra kortare filmer för sociala medier om hedersrelaterat våld och förtryck har översatts och textats till engelska och arabiska.
- › Omtryck av redan befintligt informationsmaterial som tagit slut om hedersrelaterat våld och förtryck på språken arabiska, farsi, turkiska, engelska och somali.

- › Tre kortfilmer om våld i nära relation är framtagna för spridning i sociala medier för ökad kännedom om det stöd BOJ kan ge.
- › Tre kortfilmer om våld i ungas nära relationer är framtagna för spridning i sociala medier för ökad kännedom om det stöd BOJ kan ge.
- › Tre stycken kortfilmer om våld i HBTQI-personers nära relationer är framtagna för spridning i sociala medier för ökad kännedom om det stöd BOJ kan ge.

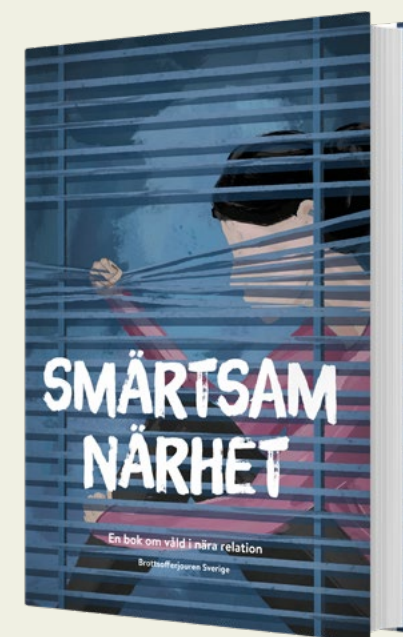
Stöd till lokala brottsofferjourer

Stöd har getts per telefon och mejl till lokala brottsofferjourer i frågor som rör våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Lokala brottsofferjourer har också tagit kontakt och fått stöd från förbundskansliet kring ansökningar för projektmedel inom kvinnofridsområdet.

Medverkan vid större evenemang

Under året har också en rad nationella aktiviteter genomförts inom verksamheten våld i nära relation, bland annat:

- › Deltagande med bokbord den 19 januari på minnesgalan för hedersmördade Fadime på Berns salonger i Stockholm. Riksorganisationen Glöm Aldrig Pela och Fadime, GAPF, var huvudarrangör.
- › Deltagande på internationellt seminarium i riksdagen den 22 januari 2020 för politiker och särskilt inbjudna om hedersrelaterat våld och förtryck till minne av hedersmördade Fadime. Ett arrangemang med GAPF som huvudarrangör i samverkan med bland andra Brottsofferjouren. ■

Brott mot barn och unga

Under året har arbetet med att vidareutveckla och kvalitetssäkra det stöd Brottsofferjouren erbjuder brottsutsatta barn och unga intensifierats.

Barn och unga klassas av Socialstyrelsen som en extra sårbar grupp. Det innebär att de löper större risk att utsättas för brott och att konsekvenserna riskerar att bli större. Efter utsatthet kan de också ha svårt att använda de sociala, ekonomiska och politiska resurser som finns i deras närhet.

Brottsofferjouren Sveriges verksamhetsutvecklare inom området barn och unga har under året arbetat för att vidareutveckla och kvalitetssäkra Brottsofferjourens stöd till barn och unga.

Utbildningar "Samtal med barn och unga"

Under de två första månaderna av 2020 reste verksamhetsutvecklaren till ett antal jourer för att fortsätta sprida utbildningen "Samtal med barn och unga" med det tillhörande metodhäftet med samma namn.

Innan pandemin satte stopp för resor hade verksamhetsutvecklare hunnit besöka cirka 10 jourer runtom i landet, därefter fick arbetet ställas om till att Brottsofferjouren Sverige kunde erbjuda samma utbildning via Zoom. Detta visade sig vara väldigt lyckat. Totalt har cirka 30 jourer från norr till söder deltagit.

Handledning

Verksamhetsutvecklaren har även erbjudit handledning för de jourer som önskat och har haft behov av att bolla i frågor som handlat om mötet med barn och unga. Ett antal jourer har under året hört av sig för att få detta stöd.

Foldern "Ung och brottsutsatt - vad gör du?"

Vi vet att många unga som blir utsatta för brott ofta väljer att inte berätta för vuxna. Att polisanmäla kan ligga långt bort med rädsla över att det kan bli värre. Många unga är rädda för att vuxna inte har tid att lyssna eller för att inte bli trodda. Detta gäller särskilt de unga som redan lever i utsatta situationer. Vi vet också att många hindras från att berätta på grund av skuld och skam. De tror att det som hände var deras eget fel. Ytterligare en anledning till att unga inte berättar är att många unga inte känner till sina rättigheter eller vet om att det som de blivit utsatta för är ett brott.

Med anledning av det tog Brottsofferjouren Sverige fram ett material med en film (8 min) och nio kortfilmer (1 min) om unga som är utsatta för brott. Med filmerna följer en booklet, "Ung och brottsutsatt - vad gör du?", med några övningar och frågeställningar att diskutera och reflektera för de som i sitt yrke möter unga i åldrarna 13–18 år.

Genom övningarna och frågeställningarna ges deltagarna möjlighet att ta del av sina rättigheter i enighet med barnkonventionen.

Filmerna och övningarna har en stark koppling till skolans styrdokument. Förutom att varje jour har fått ta del av både film och booklet har materialet beställts av skolor runt om i landet. I dagsläget har minst 3 000 exemplar distribuerats.

»En viktig del i arbetet med att utveckla stöd till barn och unga är att Brottsofferjouren är på de platser där myndigheter och civilsamhället arbetar med och diskuterar barnrättsfrågor.«

Påverkansarbete och nätverkande

En viktig del i arbetet med att utveckla stöd till barn och unga är att Brottsofferjouren är på de platser där myndigheter och civilsamhället arbetar med och diskuterar barnrättsfrågor. Därför deltar verksamhetsutvecklaren i olika referensgrupper och nätverksgrupper. Det handlar om att ha en tydlig omvärldsbevakning och uppdatering av forskning och kunskap i området.

Genom detta visar Brottsofferjouren Sverige att vi tar barnrättsfrågorna på allvar samt att vi får in adekvat information och kunskap in i organisationen.

Referensgrupper som under 2020 har varit aktuella är bland annat:

- › Brottsoffermyndigheten
 - Barn som bevittnar våld.
- › Socialstyrelsen – Barns delaktighet.
- › Brottsoffermyndigheten
 - Kampen om fri vilja.
- › Länsstyrelsen Östergötland
 - Nationella kompetensteamet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Se Barnen

Sedan några år är Brottsofferjouren Sverige med i initiativet SE BARNEN – med produktionsbolaget Film and Tell. Målet med samarbetet är att driva påverkansarbete kring utredningen om straffrättsligt skydd för barn som bevittnar våld. I arbetet har verksamhetsutvecklaren uppvaktat politiker samt skrivit debattartikel. Verksamhetsutvecklaren ingår i initiativets expertgrupp.

Riktlinjer för orosanmälan inom Brottsofferjouren

Under året har riktlinjerna för orosanmälan uppdaterats och skrivits om.

Konferensen Barnkonventionen

På grund av pandemin blev den planerade konferensen med tema barnkonventionen i mars 2020 uppskjuten till den 18–19 mars 2021. Då detta var i mitten av mars var organisationen inte förbered att ställa om till att genomföra konferensen digitalt. ■

Organisations-utveckling och kvalitetsarbete

Målet är att landets brottsoffer, vittnen och anhöriga får bästa möjliga medmänskliga och likvärdiga stöd och hjälp oberoende av var i landet de befinner sig.

Brottsofferjouren Sveriges förbundsstyrelse beslutade i oktober 2011 att tillsätta en arbetsgrupp för att arbeta fram ett förslag om förstärkt och likvärdigt brottsofferstöd inom Brottsofferjouren. Syftet var att möjliggöra att landets brottsoffer, vittnen och anhöriga får bästa möjliga medmänskliga och likvärdiga stöd och hjälp oberoende av var i landet de befinner sig. Det var också viktigt att bygga en mindre sårbar organisation så att verksamheter inte riskerar att läggas ned när eldsjälarna lämnar sina uppdrag.

För att dessa mål ska kunna uppfyllas behövde brottsofferjourerna en ny organisationsmodell. Riksstämman 2013 antog organisationsmodellen Förstärkt brottsofferstöd som i stort innebär:

- › Alla brottsofferjourer ska ha tillgång till en anställd samordnare. Om jouren är för liten för att kunna få fram ekonomiska medel till en anställning kan man gå samman med andra jourer för att skapa bättre förutsättningar.
- › Ett alternativ till detta är att jourer ingår ett samarbete där en anställd person verkar som samordnare för flera jourer.
- › Alla brottsofferjourer ska se över rekryteringsbehoven på lång och kort sikt.
- › Alla brottsofferjourer ska se över behovet av ytterligare stödgrupper med målet att skapa en verksamhet med lokal tillgänglighet.

Utöver dessa förändringar underströks också vikten av att alla jourer når upp till de minimikrav som Riksstämman 2009 fastställt och som reviderats och uppdaterats även av senare stämmor.

Utvecklingsarbete

Sedan beslutet om ny organisationsmodell har jourerna arbetat med att uppnå kraven. Man har utvecklat det regionala samarbetet och en mängd jourer har gått samman för att bland annat kunna förbättra de ekonomiska förutsättningarna för verksamheten och kunna uppfylla kravet om tillgång till en anställd samordnare.

Under 2020 fortsatte arbetet och när året var över hade Brottsofferjouren Sverige 71 medlemsföreningar som kan erbjuda stöd till brottsutsatta, anhöriga och vittnen i nästan alla Sveriges kommuner.

Förbundskansliet stödjer utvecklingen i jourerna genom besök och samverkan med utgångspunkt från de behov de lokala verksamheterna uttryckt. Det handlar om hur man praktiskt löser frågor om samgående, anställd personal, rekrytering av stödare och inte minst frågor kring kommunbidrag och samverkansavtal eller IOP (idéburet offentligt partnerskap) med Sveriges kommuner. 44 kommuner har tecknat IOP och ytterligare omkring 70 kommuner har

någon slags samverkansavtal med lokala brottsofferjourer. Fleråriga avtal skapar långsiktigt hållbara ekonomiska förhållanden samt en ökad tydlighet för kommun och lokal brottsofferjour om respektive parts åtaganden.

Kvalitetsarbete och ärendehantering

En del av verksamhetsutvecklingsarbetet handlar om att tydligare definiera kvalitet inom stödverksamheten, både för verksamheten inom våld i nära relation och gällande andra brottsoffer, anhöriga och vittnen samt inom vittnesstödsverksamheten vid landets domstolar. I systematiskt kvalitetsarbete ingår en pågående utvärdering av verksamheten med hjälp av statistik och uppföljning av den löpande ärendehanteringens med målet att kunna åtgärda brister, förbättra arbetssätt och rutiner inom stödarbetet.

Under 2020 fortsatte arbetet med att utveckla ett gemensamt digitalt ärendehanteringssystem för Brottsofferjouren. Systemet, som fått namnet Minerva, omfattar hantering av stödärenden för både Telefoncentralen, Stöd på eget språk och de lokala jourerna och inkluderar databasen över jourerna och medlemmarna som idag hanteras av förbundet.

Inom ramen för ärendehanteringssystemet finns möjlighet att utveckla arbetet både vad gäller metod, stödets omfattning och innehåll, men även för behandling av personuppgifter så att mottagandet och den praktiska hanteringen av uppgifter blir likvärdig över hela landet. Det är också i linje med stämmobeslutet Förstärkt brottsofferstöd. En viktig fråga är hur Sverige bättre ska efterleva EUs brottsofferdirektiv. Flera andra europeiska länder erbjuder goda exempel på lösningar som gör att många fler utsatta får stöd, bland annat kompletterande

gynnande nationell lagstiftning om brottsutsattas rätt till stöd och stödorganisationernas roll samt tekniska lösningar som automatiserad förmedling av stödsökande från polisen till stödorganisationer.

Minerva var färdigt att tas i bruk vid årsskiftet, men utvecklingen fortsätter under 2021. Systemet förenklar arbetet i stort, underlättar statistiksammansättningen, ger bättre överblick över ärendeflödet och möjliggör en framtida direktimport av polisens ärenden och utsändning av brukarenkät till stödsökanden.

Inom ramen för det nya ärendehanteringssystemet finns möjlighet att utveckla arbetet både vad gäller metod, stödets omfattning och innehåll, men även för behandling av personuppgifter så att mottagandet och den praktiska hanteringen av uppgifter blir likvärdig över hela landet. Det är också i linje med stämmobeslutet Förstärkt brottsofferstöd.

En viktig fråga är hur Sverige bättre ska efterleva EUs brottsofferdirektiv. Flera andra europeiska länder erbjuder goda exempel på lösningar som gör att många fler utsatta får stöd, bland annat kompletterande gynnande nationell lagstiftning om brottsutsattas rätt till stöd och stödorganisationernas roll samt tekniska lösningar som automatiserad förmedling av stödsökande från polisen till stödorganisationer.

Det gemensamma ärendehanteringssystemet kommer att förenkla arbetet och statistikframställningen, ge bättre överblick över ärendeflödet och möjliggöra tekniska lösningar som direktimport av polisens ärenden och utsändning av brukarenkät till stödsökanden. Systemet väntas tas i bruk under 2021. ■

Orädd Demokrati

Demokratibrott är ett begrepp för att beskriva otillåten påverkan mot viktiga aktörer i en demokrati, exempelvis förtroendevalda politiker, journalister och konstnärer.

Orädd Demokrati fas 2 har pågått under hela 2020 och förlängts till att avslutas 31 mars 2021. Projektet får stöd av MUCF och är ett fortsättningsprojekt på den satsning som startades 2018.

Webbkursen som togs fram 2019 kompletterades med ytterligare ett kapitel 2020 med en ny informationsfilm som lyfter fram civilsamhället och samhällsdebattörer som utsatt grupp. Samtidigt har vi tagit fram ett metodhäfte som brottsofferstödare kan använda sig av när man kommer i kontakt med sådana ärenden. Det kan vara svårt att möta personer som blir utsatta för demokratibrott. Därför erbjöds brottsofferstödare att ta del av kortare samtalsutbildning tillsammans med leg. psykolog Philippa Borgh under våren.

För att nå ut till utsatta grupper har vi bland annat annonserat i tidningar och tagit fram trycksaker som riktar sig till personer som blivit utsatta för påverkansförsök. Dessa foldrar och affischer har titeln "Hotad eller hatad?" och finns tillgängliga i Brottsofferjourens webbshop.

Under hösten anordnade projektet, med hjälp av Sensus studieförbund, regionala digitala konferenser med temat demokratibrott som blev mycket uppskattade. Deltagarna bestod av både brottsofferstödare och andra aktörer, till exempel polis och utsatta grupper. ■

Utbildning och kompetenutveckling

Genom kontinuerlig utbildning och kompetensutveckling för förtroendevalda, anställda och volontärer stärks stödverksamheten och verksamhetens utveckling.

Under 2020 har Brottsofferjouren arrangerat ett flertal utbildningar och konferenser för att inspirera, fortbilda och öka kompetensen hos förtroendevalda, anställda och volontärer. Utbildningar är ett viktigt medel för att stärka verksamhetens utveckling och ett viktigt tillfälle för Brottsofferjouren lokalt att:

- › förmedla adekvat kunskap till volontären.
- › säkerställa kvaliteten i verksamheterna.
- › hjälpa volontären att sätta sig in i Brottsofferjourens värdegrund.
- › pröva volontärens lämplighet för sitt uppdrag.

Utbildningsrådet

2018 bildades ett utbildningsråd med utbildningsansvariga från 10 lokala jourer med spridning över hela landet. Under 2020 har rådet haft tre möten. Medlemmarnas

uppgift är att vara ambassadörer för utbildning och ge stöd lokalt för att utbildning av hög kvalitet ska kunna genomföras över hela landet. Rådet kommer även med synpunkter på de webbkurser och det utbildningsmaterial som produceras och på det som behövs göras lokalt i jourerna. Utbildningsrådet är således en essentiell resurs i förbundets arbete med utbildningsområdet.

Följande konferenser och utbildningar har under året anordnats för lokala brottsofferjourer:

Samordnarkonferens

Konferens för lokalt anställda och ideella samordnare av stödverksamhet samt vittnesstöd genomfördes i digital form den 9–10 september. Årets fokus var rekrytering och utbildning. I konferensens innehåll återfanns bland annat följande punkter:

- › "Framgångsfaktorer vid rekrytering av nya volontärer", Emelie Edin, Volontärbyrån.
- › "Syns jag inte, finns jag inte", Markus Haile, sakkunnig och projektledare för "Orädd demokrati", Brottsofferjouren Sverige.
- › "Brottsutsatthet i så kallade utsatta områden", Karen Austin, Delegationen mot segregation.

Introduktionsdag för nya samordnare och ordförande

Den digitala introduktionsdagen för nya samordnare och nya ordförande hölls den 10 november 2020. Syftet med dagen var att lyfta samspelet med den lokala brottsofferjouren och Brottsofferjouren Sverige. Dagen behandlade bland annat Brottsofferjourens verksamhetsmål, värderingar och vilken hjälp och service förbunds-kansliet kan ge till de lokala jourerna.

Utbildningsmaterial från Brottsofferjouren Sverige.

Utbildning i samtalsmetoden aktivt lyssnande

Under året har Brottsofferjouren Sverige arrangerat fem utbildningstillfällen för samordnare, volontärer och aktiva vid de lokala jourerna i samtalsmetoden som beskrivs som aktivt lyssnande. Detta i samarbete med psykologen Filippa Borg.

Ordförandekonferens

Konferens för lokala jourers ordförande genomfördes digitalt den 16 oktober. Fokus för konferensen var kommande teknikskifte och även pandemins konsekvenser för verksamheten. I konferensens innehåll återfanns bland annat följande punkter:

- › "Att vara en arbetsledare under brinnande pandemi", Lars G. Björklund, författare och sakkunnig.
- › "Teknikskifte 2020 – Ärendehantering inom BOJ", Sofia Barlind, verksamhetsutvecklare kvalitet och utvärdering, Brottsofferjouren Sverige.
- › Diskussioner om och revidering av det Brottsofferpolitiska programmet.

Sex regionala konferenser inom Orädd Demokrati

Sex digitala samverkanskonferenser, en för varje polisregion med undantag för region mitt som slogs ihop med region Bergslagen, genomfördes under hösten 2020 och var mycket uppskattade.

Utbildningen "Fånga engagemanget"

Brottsofferjouren Sverige arrangerade tillsammans med volontärbyrån den 25 november en digital heldag som en del i utbildningsinsatser riktade mot lokala jourer. Utbildningen fokuserade på hur vi bättre kan ta tillvara på det ideella engagemanget i föreningslivet och var mycket uppskattad.

Workshop i digital pedagogik och kommunikation

Under hösten har Brottsofferjouren Sverige erbjudit fem stycken workshops med föreläsare för lokala jourer. Fokus har legat på teknikomställning, digital pedagogik och kommunikation. Dessa tillfällen har varit uppskattade. ■

Utbildningsmaterial

Förutom de beskrivna webbkurserna kunde följande utbildningsmaterial erbjudas under 2020:

- › **Det ingen vill se. En bok om våld i samkönade parrelationer** (2010, reviderad 2016)
- › **Föreningshandbok för brottsofferjourer** (2006)
- › **Handbok: Brottsofferjourens stöd till barn och unga brottsoffer, vittnen och anhöriga** (2018)
- › **Handbok för samordnare vid en brottsofferjour** (2012)
- › **Handbok för stödpersoner & vittnesstöd** (2007, reviderad upplaga 2015)
- › **Leva sitt liv. En bok om hedersrelaterat våld och förtryck** (2017)
- › **Metodhäfte: Demokratibrott** (2020)
- › **Metodhäfte: Samtal med barn och unga** (2019)
- › **Närhet som gör ont. Om våld mot närstående** (2003, reviderad upplaga 2010)
- › **Samtal & möten i frivilligt socialt arbete.** En handbok för stödpersoner, Gothia förlag i samarbete med Brottsofferjourenas Riksförbund (2011)
- › **Smärtsam närhet – en bok om våld i nära relation** (2020)
- › **Våldet går inte i pension. En bok om våld i äldre nära relationer** (2019)
- › **Våldsamt osynligt. En bok om brottsutsatthet och funktionsnedsättning** (2013, reviderad upplaga 2015)

Webbaserad utbildning

I maj 2018 lanserades Brottsofferjouren Sveriges kunskapsportal med egna webbkurser. Tillgängliga kurser för alla aktiva medlemmar under 2020 var:

- › **Introduktion till Brottsofferjouren.** En webbkurs för nya medlemmar och medarbetare.
- › **Våldet går inte i pension.** En fördjupningskurs om våld i äldres nära relationer.
- › **Demokratibrott.** En fördjupande webbkurs i syfte att ge ett gott stöd till utsatta för demokratibrott.
- › **Aktivt lyssnande.** En fördjupande webbkurs om samtalsmetod.
- › **Att ge stöd till hatbrottsutsatta.** En fördjupande webbkurs framtagna inom projektet Swevic som syftar till att ge nya och bättre verktyg för att hjälpa hatbrottsutsatta.

Internationellt samarbete

Erfarenhetsutbyte med brottsofferstödjande organisationer i andra länder genererar många goda idéer inför framtiden.

Trots att pandemin tidigt omöjliggjorde resor innebar 2020 en fortsatt tät kontakt med våra europeiska systerorganisationer och Victim Support Europe. Under året har förbundskansliet haft kontinuerlig kontakt med VSE i olika frågor och bland annat deltagit i distansmöten i form av rundabordsdiskussioner där organisationer i olika delar av Europa kunnat utbyta erfarenheter kring pandemins följder på brottsofferstödjande verksamheter. Tidningen Brottsoffer utgav också ett nummer med internationell utblick där ett flertal experter från andra länder intervjuades.

Victim Support Europe – Konferenser och General Meetings

Victim Support Europes årligen återkommande konferens var planerad till maj 2020 i Berlin ställdes som en följd av pandemin in. Istället arrangerades ett digitalt event den 19 november 2020 där Brottsofferjouren Sverige deltog. Evenemanget samlade omkring 250 deltagare från stödorganisationer

i 30 länder och temat var Bridging High-Tech And Victim Support Services. Konferensen erbjöd en mängd föreläsningar, paneldiskussioner och workshops, där Brottsofferjouren Sverige modererade en av workshopgrupperna och föreläste kring europeiska brottsofferstödjande organisationers ärendehanteringssystem och insamling av brottsofferdata.

Brottsofferjouren Sverige deltog vid Victim Support Europes ordinarie General Meeting, också digitalt på distans, den 27 augusti 2020 samt vid en temadag kring EU:s Victim Rights Strategy som antogs 24 juni 2020.

Victim Support Europe – Centre of Excellence och Working Groups

Den 8 och 10 december deltog Brottsofferjouren Sverige i två halvdagars online workshops inom ramen för Victim Support Europes Centre of Excellence. Workshopen samlade 13 europeiska brottsofferstödjande organisationer som

bedriver telefonjour, online- och distanssupporttjänster. Några ämnen som diskuterades var hur våra respektive brottsofferstödjande verksamheter påverkats av pandemin, utsatthet för hot och hat online, det europeiska stödnumret för brottsoffer 116 006 samt hur de olika länderna arbetar med utbildning av stödjare.

Nordiskt samarbete

Under 2020 genomfördes två digitala nordiska möten där representanter för brottsofferstödjande verksamheter i Sverige, Finland, Norge och Danmark deltog. Den 21 oktober var mötet inriktat på generella frågor med extra fokus på hur de olika länderna anpassat sig till pandemins utmaningar. Den 7 december genomfördes ett extra möte med fokus på hur organisationerna agerar vid större händelser såsom terroråd. Denna fråga samt hur vi kan arbeta för att finnas med tydligare i myndigheternas handlingsplaner kommer fortsatt att behandlas under 2021 och då i samråd med Victim Support Europe. ■

Fakta: EU:s brottsofferdirektiv

EU:s brottsofferdirektiv anger minimirättigheter för brottsoffer och antogs 2012.

Enligt artikel 4 i direktivet ska medlemsstaterna se till att brottsoffer vid den första kontakten med en myndighet får all information som behövs för att kunna ta till vara sina rättigheter. Informationen ska vara anpassad så att alla förstår och blir förstådda, även särskilt utsatta som exempelvis barn.

Enligt artikel 9 ska brottsutsatta erbjudas emotionellt och psykologiskt stöd. Medlemsstaterna ska även säkerställa att stödverksamheterna ger en mängd upplysningar om exempelvis brottskadeersättning, brottsoffrets roll i det straffrättsliga förfarandet och var man kan vända sig för professionellt stöd.

Fakta:

Victim Support Europe

Victim Support Europe är en paraplyorganisation som samlar brottsofferstödjande organisationer i Europa. Brottsofferjouren Sverige är en av 58 medlemmar som tillsammans ger stöd till 2 miljoner människor om året i 30 länder.

Swevic – tillsammans mot hatbrott

Projektet Swevic som Brottsofferjouren Sverige drev tillsammans med polisen gick in i en intensiv fas under 2020.

Under 2020 fortsatte arbetet med utbildningsinsatser genom regionala konferenser och digitala seminarium. Bland annat deltog över 900 poliser och brottsofferstödjare under höstens tre digitala seminarier om att leva som transperson, rasismens historia i Sverige, och klan-samhällen.

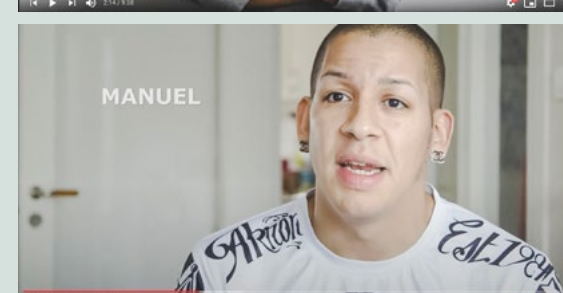
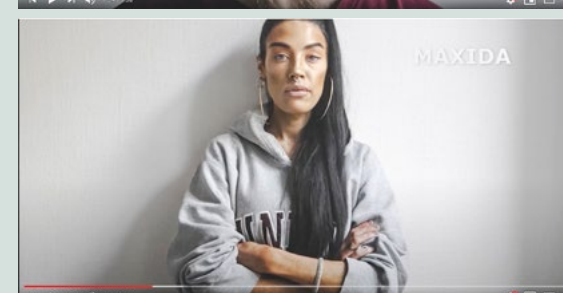
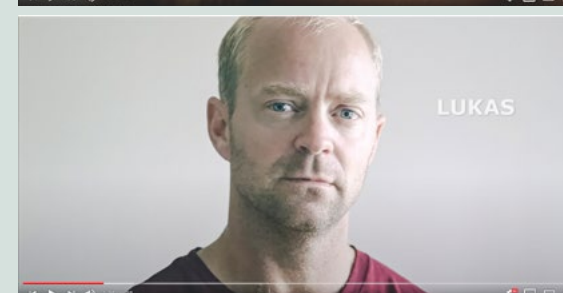
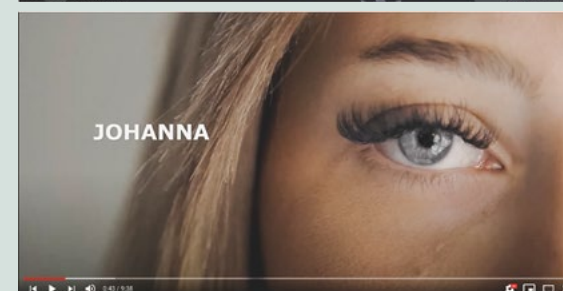
Tidigare under 2019 och våren 2020 genomfördes regionala konferenser i nästan samtliga polisregioner i landet (den sista blev digital). Förutom de regionala konferenserna så erbjöds de lokala jourerna digitala volontärträffar om hatbrott. Deltagare från 44 olika brottsofferjourer har deltagit i workshops eller regionala konferenser under projektet och ökat sina kunskaper om stöd till offer för hatbrott.

I slutet av 2019 lanserades webbkursen "Att ge stöd till hatbrottsutsatta" som producerades av Projekt Swevic. Under året har 210 brottsofferstödjare gjort webbkursen, den finns även tillgänglig på polisens intranät för personal. Webbkursen kommer självklart finnas kvar efter projektets slut. Som komplement till webbkursen producerades också en tryckt version av "Att ge stöd till hatbrottsutsatta", en booklet, som spridits till samtliga 71 brottsofferjourer och som finns tillgänglig online.

En stor del av projektet under 2020 var den kampanj som gick i sociala medier under september och oktober. Budskapet var "Tillsammans mot hatbrott". Du kan läsa mer om kampanjen under avsnittet om kommunikation.

I samband med avslutningen av projektet gjordes en utvärdering där en majoritet av jourerna som deltagit och svarat på utvärderingen (15 av 26) rapporterade ökad kännedom om och kontakt med polisens hatbrottsutredare som ett resultat av projektet. Ett viktigt samarbete för att hanteringen av hatbrottsutsatta ska fungera så bra som möjligt. Även en undersökning från Novus visade på att kännedomen om Brottsofferjouren ökat tack vare kampanjen med polisen.

Projektet, som pågick mellan den 1 januari 2019 och den 31 december 2020, har fått stöd av EU-kommissionen genom Rights, Equality and Citizenship – programmet (REC) och är det största som Brottsofferjouren har bedrivit. ■

Filmer från informationskampanjen Tillsammans mot hatbrott. Se filmerna: → brottsofferjouren.se/hatbrott

BOJ påverkar opinionen

Brottsofferjouren Sverige arbetar på många olika sätt för att förbättra brottsutsattas situation. Opinionsbildning är ett viktigt verktyg.

Remissvar 2020

Brottsofferjouren Sverige är en flitigt anlita remissinstans. Under året har förbundet lämnat följande remissvar:

- › **SOU 201956** Idéburen välfärd
- › **SOU 2017112** Ett fönster av möjligheter – stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende

Erfarenheter från lokala brottsofferjourers dagliga möten med brottsoffer, vittnen och anhöriga är en betydelsefull grund för opinionsarbetet.

Brottsofferpolitiskt program

I Brottsofferjourens brottsofferpolitiska program redogörs för organisationens långsiktiga viljeriktning och strävan efter utveckling inom olika områden som berör brottsoffer, anhöriga och vittnen. Programmet fastslogs första gången 2017 och innehåller förslag till förändringar och förbättringar i lagstiftning, samverkan, praktiska förhållningssätt och bemötande.

I mer än 30 år har vår organisation genom personlig kontakt med stödsökande över hela landet fått en fördjupad kunskap om brottsoffers behov och situation samt om brister i samhällets skyddsnät och på olika områden inom rättsväsendet. Utifrån denna kunskap är det viktigt att arbeta intressepolitiskt med opinionsarbete och lobbying så att de brottsutsattas situation förbättras.

Under 2020 tillkom en punkt i det Brottsofferpolitiska programmet gällande att motivhatbrotten i 29

kap 2 § p7 i Brottsbalken utvidgas till att omfatta också personer med någon form av funktionsnedsättning. Det är angeläget med ett tillägg som ger skäl för höjt straffvärde om motivet för ett brott varit att kränka en person eller grupp av människor med någon form av funktionsnedsättning.

EU:s brottsofferdirektiv (2012/29/EU) och kartläggningen av direktivets implementering i Sverige och andra EU-länder i VOIARE-rapporten har legat till grund för flera av

»BOJ anser att motivhatbrotten också ska omfatta personer med någon form av funktionsnedsättning.«

programpunkterna i det Brottsofferpolitiska programmet. Några viktiga förändringar inom rättsväsendeområdet som Brottsofferjouren efterfrågar är en ny enhetlig brottsofferlag, förtydligande kring polisens skyldighet att förmedla brottsoffer vidare till stödverksamhet, enhetligare regler och tillämpning av kontaktförbud.

Polisens förmedling

En ständigt viktig och prioriterad fråga för BOJ är polisens förmedling till de lokala brottsofferjourerna. EU:s brottsofferdirektiv understryker angelägenheten av att polisen ska hänvisa brottsoffer till brottsofferstödande verksamhet. En väl fungerande ärendeförmedling från polisen är en grundförutsättning för att brottsoffer, anhöriga och vittnen ska få det stöd som brottsofferdirektivet beskriver.

BOJ har fortsatt den kontinuerliga dialogen med ledningen inom Polismyndigheten och vid ett tillfälle direkt med rikspolischefen med syfte att ärendeförmedlingen ska förbättras så att ännu fler brottsoffer får stöd. En nyckelfråga som vi varit överens om är behovet av en bättre internutbildning inom Polismyndigheten, framförallt för medarbetare vid

Sven-Erik Alhem under Brottsoffermyndighetens konferens på Norra Latin under Brottsofferdagen 2020.

FOTO: LIV WALLINDER

polisens kontaktcenter där en stor del anmälningar tas emot. Om anmälansupptagaren är väl informerad om skyldigheten att erbjuda målsäganden kontakt med stödorganisation och även förstår att det kan göra stor skillnad för den enskilde att få stöd ökar chansen att anmälansupptagaren är uppmärksam på personer med stödbehov och säkerställer att de förmedlas vidare till Brottsofferjouren eller annan relevant stödorganisation.

Under 2020 gick förmedlingsprocenten ned i jämförelse med föregående år. Förmedlingsnivåerna är fortsatt låga både om man jämför historiskt och internationellt. Brottsofferjouren Sverige har föreslagit en mängd tekniska förbättringar av polisens anmälningssystem som skulle underlätta administrativt för polisen

samtidigt som förmedlingen av ärenden till oss skulle öka, men genomförandet av dessa förändringar har dessvärre ständigt skjutits på framtiden.

BOJ brukar också medverka vid både Järvaveckan och Almedalsveckan, som båda tyvärr ställdes in 2020 på grund av pandemin.

När brottsutsatta utan polisanmälan

Då förmedlingsprocenten från polisen har varit relativt låg de senaste åren har BOJ satsat extra mycket på att öka kännedomen hos allmänheten så att fler brottsutsatta självmant kontaktar BOJ. Detta har gjorts bland annat genom ett aktivt kommunikationsarbete bestående av kampanjer, samarbeten och aktivitet i sociala medier.

Internationella Brottsofferdagen

Internationella Brottsofferdagen arrangeras varje år den 22 februari. Dagen uppmärksammas av lokala brottsofferjourer över hela landet och många andra ideella organisation i hela Europa. I Stockholm arrangerar sedan flera år tillbaka Brottsoffermyndigheten tillsammans med flera ideella organisationer – bland annat Brottsofferjouren Sverige – Internationella Brottsofferdagen genom en temadag på Norra Latin i Stockholm. Brottsofferjouren Sverige deltog med informationsbord samt med ett seminarium om det omtalade Kevin-fallet och hur stödet till brottsdrabbades anhöriga kan förbättras.

Brottsofferjourens tema för årets brottsofferdag var anhörigperspektivet. ■

BOJ syns och hörs

Att fler ska få kännedom om det stöd Brottsofferjouren erbjuder brottsutsatta, anhöriga och vittnen är målet för kommunikationsarbetet.

Satsning i sociala medier

Under 2020 har BOJ kraftigt ökat närvaron i sociala medier och nått många fler, både organiskt och med sponsrade inlägg.

TVå större kampanjer i sociala medier har ägt rum under året; en om hatbrott inom ramen för Swevic, en om våld i nära relation med anledning av pandemin.

Lokala jourer har också fått ökat stöd kring marknadsföring i sociala medier och fått tillgång till och spridit det material som tagits fram.

Extra satsningar om våld i nära relation

I början av sommaren fick BOJ efter ansökan besked om extra statsbidrag till följd av coronapandemin. Insatserna skulle rikta sig till våldsutsatta kvinnor, barn och hbtqi-personer inom våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck.

En stor del av bidraget lades på kommunikationsinsatser mellan augusti och december. Temat för kampanjen var "Virusets nya symtom", syftandes till att en följd av den sociala isoleringen blir att människor som lever i våldsamma relationer blir än mer utsatta under pandemin.

Kampanj om hatbrott tillsammans med polisen

Under hösten genomfördes också informationskampanjen "Tillsammans mot hatbrott" tillsammans med polisen, inom ramen för projekt Swevic. Kampanjen bestod till

största delen av filmannonsering i sociala medier och nådde sammanlagt 1,8 miljoner unika användare på Facebook, Instagram, och Snapchat. Dessutom anordnades live-chat tillfällen med polisen och Brottsofferjouren via polisens sociala medier där människor fick ställa frågor om hatbrott, som närmare 100 000 personer såg.

TV, radio, kollektivtrafik

Större, rikstäckande insatser som nådde miljoner människor genomfördes under hösten.

- En reklamfilm för TV respektive sociala medier togs fram i samarbete med en reklambyrå. Reklamfilmen sändes nationellt i TV4 och på TV4 Play mellan vecka 44–48.
- Radioreklam togs fram i samarbete med samma reklambyrå och sändes nationellt i Mix Megapol, Energy samt några fler lokala kanaler under vecka 40–41 samt 43–44.
- Annonsering i Stockholms lokaltrafik under sammanlagt 4 veckor.
- Annonsering (print och digital) i tidningen QX.

Medverkan i podcasts

BOJ medverkande i ett flertal podcasts under året, både genom betalda och obetalda samarbeten. Vissa av dessa var samarbeten inom ramen för covid19-medlen.

Några av dessa podcasts (Rättegångspodden, Skäringer & Mannheimer samt Över min döda kropp) är listade bland de topp tio mest populära poddarna i hela Sverige och når hundratusentals lyssnare.

BOJ i sociala medier

- > **Facebook**
Brottsofferjouren Sverige
- > **Instagram**
@brottsofferjourensverige
- > **Youtube**
Brottsofferjouren Sverige
- > **LinkedIn**
Brottsofferjouren Sverige
- > **Twitter**
@brottsofferjour

- > Olösta fall, avsnittet om Fallet Viola Videgren.
- > Rättegångspodden, serien i fyra delar om mordet på Wilma Andersson.
- > Skäringer och Mannheimer, tre avsnitt.
- > Över min döda kropp, avsnittet "Brottsoffret" samt "Demokratibrott".
- > Brottsofferpodden, ett avsnitt i samband med Internationella Brottsofferdagen.
- > Brottpodden, två avsnitt.

Webbplats

BOJ:s webbplats är en viktig kommunikationskanal. Här finns information till brottsutsatta, vittnen och anhöriga, press, bidragsgivare, de som vill beställa BOJ:s material och alla andra som är intresserade av vår verksamhet.

För aktiva i en lokal brottsofferjour finns ett intranät med intern information och användbart material. BOJ ger också stöd till lokala jourer i deras arbete med sina lokala hemsidor.

Under 2020 har arbetet med att ta fram en helt ny webbplats för BOJ slutförts och den nya webbplatsen lanserades runt årsskiftet 2020/2021.

Nyhetsbrev

Brottsofferjouren Sveriges interna nyhetsbrev är en viktig informationskanal till lokala jourer och regioner. Nyhetsbrevet sänds ut digitalt en gång i månaden till alla jourer och till alla som skrivit upp sig för prenumeration. Det innehåller aktuell information om bland annat utbildning, nytt

material som jourer kan beställa och kommande evenemang.

Stöd till lokala jourer

Under året har stöd givits till lokala jourer i en mängd olika frågor som rör marknadsföring och kommunikation. Jourerna har fått stöd av BOJ:s kommunikatörer i allt från färdiga skraddarsydda annonser och lokalt anpassat informationsmaterial till hjälp med debattartiklar och underlag inför föreläsningar. Dialogen med lokala jourer är viktig. Den hjälper förbundet att se behovet i organisationen och bidrar till att nytt material tas fram som kan komma alla jourer till del.

»Under 2020 har BOJ testat flera nya kommunikationsvägar för att nå ut.«

BOJ i media

Under året har sju pressmeddelanden skickats ut via BOJ:s pressrum på MyNewsdesk.

Representanter för BOJ samt de lokala jourerna syns också regelbundet i media. Främst uttalar sig förbundsordförande Sven-Erik Alhem, men också vice förbundsordförande Monica Ekström, generalsekreterare Fredrik Mellqvist samt flera av BOJ:s verksamhetsutvecklare och kommunikatörer har syns i media under 2020.

Informationsmaterial

Brottsofferjouren Sveriges

kommunikatörer arbetar regelbundet med att ta fram nytt och uppdatera befintligt informationsmaterial. Exempel på material som tagits fram under året är:

- > Folder: Vittne – Här kan du få stöd och information
- > Infokort: Bli volontär
- > Affischer: Fyra motiv riktade till unga brottsutsatta

Profilprodukter

Brottsofferjouren tar regelbundet fram nya profilprodukter vilka alla lokala brottsofferjourer har möjlighet att beställa. Några av de profilprodukter som togs fram under 2020 var tygkassar, pins och nyckelband.

Bildspråk och grafisk profil

Under vintern 2020 togs 24 nya bilder fram till BOJ:s bildbank med hjälp av en fotograf. Bilderna ersätter de svartvita bilderna vi tidigare haft i den grafiska profilen. Vårt önskemål var att ta fram bilder som förmedlar en känsla av styrka och hopp, som man förhoppningsvis känner efter att man fått stöd från Brottsofferjouren. Bilderna ska kännas moderna, tagna i det vardagliga livet och spegla mångfalden i Sveriges befolkning. Bilderna består av både porträtt- och genrebilder. Genrebilderna gestaltar till exempel brott på nätet, sexualbrott, våld i hemmet, ungdomsrån, barn som bevittnar våld, vittnesstöd, stödsamtal och stöd på eget språk.

Frågor besvaras

Brottsofferjouren Sverige svarar regelbundet på frågor från journalister som letar efter information eller vill ha förslag på intervjupersoner. Intresset för BOJ:s arbete har också varit stort från skolelever och studenter som hört av sig inför skolarbeten och uppsatser. Vi arbetar för att så snabbt som möjligt ge svar på frågor. ■

Exempel på nytt informationsmaterial och nya profilprodukter från Brottsofferjouren Sverige under 2020.

Tidningen Brottsoffer

Tidningen Brottsoffer ges ut av Brottsofferjouren Sverige sedan 1994 och går ut till alla som är medlemmar i en lokal brottsofferjour. Det går också att teckna en prenumeration på tidningen direkt via Brottsofferjouren Sverige.

Aktuella teman

Tidningen Brottsoffer kommer ut med fyra nummer per år. Under 2020 har tidningens upplaga ökat från 8 000 till 11 000 exemplar. Medlemmar i lokala brottsofferjourer får tidningen och den sprids också till bland annat tingsrätter, polisstationer, bibliotek, skolor och vårdcentraler. Alla jourer kan kostnadsfritt beställa önskat antal tidningar direkt till sin jour i samband med tryckning.

I Tidningen Brottsoffer är brottsofferfrågor i fokus och varje nummer har ett aktuellt tema.

Under året har tidningen fokuserat på följande teman:

- » Nr 1: Näthat
- » Nr 2: Utblick Europa
- » Nr 3: Hatbrott
- » Nr 4: Utsatta områden

»Under 2020 har tidningens upplaga ökat från 8 000 till 11 000 exemplar.«

Samarbete med Förbundsmedia

BOJ har ett avtal med Förbundsmedia AB kring utgivning av tidningen.

Förbundsmedia AB ansvarar för tryck, distribution och annonsförsäljning. Brottsofferjouren Sverige ansvarar för det redaktionella materialet. Tidningens redaktör planerar varje nummer i samråd med ett redaktionsråd bestående av ansvarig utgivare/förbundsordförande och generalsekreterare. Redaktören ansvarar sedan för det redaktionella arbetet.

Tidningens expertpanel har ideellt svarat på läsarnas frågor. Panelen har under året bestått av Eva Andersson, advokat, Anneli Svensson, socionom och legitimerad psykoterapeut, och Åsa Lundmark, chef för Brottsskadeenheten på Brottsoffermyndigheten. Vi tackar expertpanelen för deras medverkan!

De lokala brottsofferjourerna har bidragit med texter och foton som publicerats i tidningens avdelning "Jourerna berättar". Intresset för att synas här har varit stort under året och många jourer har skickat in material.

Webbplats med tidningsarkiv

Tidningen Brottsoffer har en egen webbplats www.tidningenbrottsoffer.se. Här finns tidningsnummer från 2007 och framåt att ladda ned i pdf-format. Äldre nummer finns i pappersformat. ■

»Numera kan brottsutsatta, vittnen och anhöriga chatta med BOJ via brottsofferjouren.se. Chatten besvaras av BOJ:s nationella telefoncentral.«

Läs mer på sida 13

Brottsofferjouren Sveriges organisation

Beskyddare

Hennes Majestät Drottningen är Brottsofferjouren Sveriges beskyddare.

Medlemskap

Brottsofferjouren Sverige är medlem i den europeiska organisationen Victim Support Europe, Forum – idéburna organisationer med social inriktning och Idea – arbetsgivarförbundet för ideella organisationer.

Förbundsstyrelse

Under 2020 var Sven-Erik Alhem förbundsordförande och Monica Ekström vice förbundsordförande för Brottsofferjouren Sverige.

Ordinarie ledamöter var Viveka Bonde, Gunilla Kindstrand, Kurt Lundgren, Sven Stenson och Yvonne Zingmark. Ersättare var Hans-Åke Donnersvärd, Alexander Rosenberg och Jean-Pierre Zune.

Adjungerade var Carina Ödebrink, riksdagsledamot och ledamot i justitieutskottet (S) och Ingemar Kihlström, riksdagsledamot och vice ordförande i justitieutskottet (KD).

Förbundsstyrelsen har haft 9 sammanträden under året. Därutöver har förbundsstyrelsen i sin arbetsskottssammansättning haft ett flertal sammanträden som bland annat rört personalfrågor. Hela arbetet inom förbundsstyrelsen har väsentligen präglats av ändrade förhållanden till följd av Covid19-pandemin. Samtliga styrelsemöten fr o m april månad har genomförts i digital form.

Även i övrigt har den viktiga kontinuerliga kommunikationen mellan förbundsstyrelsens ordförande/vice ordförande och generalsekretären även som med förbunds-kansliet präglats av att den genomgående skett i digital form i stället för under mer naturliga mötesförhållanden.

Viktiga frågor som behandlats är:

- › policyfrågor
- › frågor som syftat till att ge bästa möjliga stöd till lokala jourer
- › opinionspåverkande arbete i syfte att stärka rättigheter för brottsoffer, vittnen och anhöriga
- › ekonomifrågor
- › fortsatt utveckling av ärendehanteringssystem i syfte att få en mer ändamålsenlig förmedling av ärenden till lokala jourer från polisen i hela landet.

Förbundsstyrelsens arbetsgrupper har varit:

- › stadgar, minimikrav och kvalitetssäkring
- › polis
- › rättsväsende
- › socialtjänst och hälso- och sjukvård
- › brottsofferpolitiskt program

Arbetsutskott

Arbetsutskottet bestod av Sven-Erik Alhem, Monica Ekström och Viveka Bonde. Arbetsutskottet har haft åtta sammanträden under året. Arbetsutskottets uppdrag har varit:

- › förberedelse inför styrelsemöten
- › hanterat personalfrågor på delegation.

Revisorer

Ordinarie auktoriserad revisor har varit Tommy Nilsson och ersättare Mathias Fredriksson från Hummelkläppen i Stockholm AB. Lars Brauer och Marie Engström Rosengren har varit ordinarie förtroendevalda revisorer och ersättare har varit Elisabeth Johansson.

Valberedning

Brottsofferjouren Sveriges valberedning bestod år 2020 av Karin Andersson, Christer Nilsson, Tove Treschow, Mattias Ring och Inger Erlandsson.

Förbundets kansli

Fredrik Mellqvist var generalsekreterare för Brottsofferjouren Sverige under 2020.

Övriga tjänster på kansliet har under 2020 varit:

- › Rådgivare på Brottsofferjourens Telefoncentral
- › Samordnare inom Stöd på eget språk
- › Verksamhetsutvecklare inom områdena utbildning, kvalitet och utvärdering, rättsväsende, våld i nära relation respektive barn och unga
- › Kommunikatörer samt redaktör för Tidningen Brottsoffer
- › Projektledare och utbildningssamordnare för Orädd Demokrati
- › Projektsamordnare för Swevic
- › Förbundsekonom under första delen av året samt administratörer

Vid årets slut fanns 16 heltidstjänster på Brottsofferjouren Sveriges förbundskansli fördelat på 20 personer. ■

Förbundsstyrelsen

Sven-Erik Alhem
Ordförande

Sven-Erik Alhem är en välkänd samhällsdebattör och rättsexpert och har varit förbundsordförande för Brottsofferjouren Sverige sedan 2009. Alhem har tidigare bland annat arbetat som överåklagare, sakkunnig i justitiedepartementet samt i hovrätten över Skåne och Blekinge.

Monica Ekström
Vice ordförande

Monica Ekström, som också är ordförande för Brottsofferjouren Värmland, valdes till vice ordförande för Brottsofferjouren Sverige 2009. Hon har ett långt samhällsengagemang i bagaget och brinner särskilt för frågor om barns rättigheter, hedersvåld och funktionsrättsfrågor. Ekström är också ordförande för Funktionsrätt Värmland.

Viveka Bonde
Ordinarie ledamot

Gunilla Kindstrand
Ordinarie ledamot

Kurt Lundgren
Ordinarie ledamot

Sven Stenson
Ordinarie ledamot

Yvonne Zingmark
Ordinarie ledamot

Hans-Åke Donnersvärd
Ersättare

Alexander Rosenberg
Ersättare

Jean-Pierre Zune
Ersättare

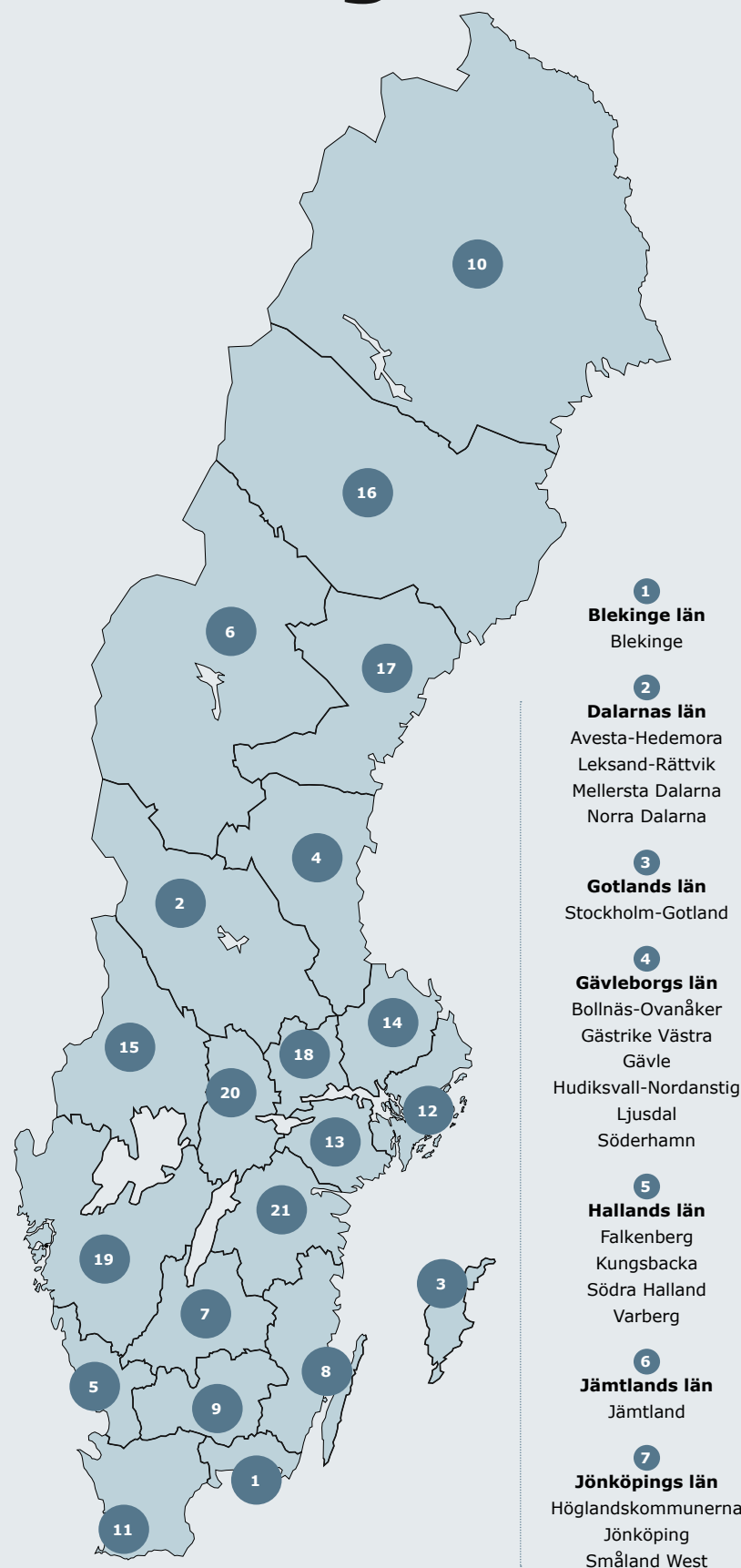

Carina Ödebrink
Adjungerad
Riksdagsledamot och ledamot i justitieutskottet (S)

Ingemar Kihlström
Adjungerad
Riksdagsledamot och vice ordförande i justitieutskottet (KD)

Brottsofferjourer i Sverige

1
Blekinge län
Blekinge

2
Dalarnas län
Avesta-Hedemora
Leksand-Rättvik
Mellersta Dalarna
Norra Dalarna

3
Gotlands län
Stockholm-Gotland

4
Gävleborgs län
Bollnäs-Ovanåker
Gästrik Västra
Gävle
Hudiksvall-Nordanstig
Ljusdal
Söderhamn

5
Hallands län
Falkenberg
Kungsbacka
Södra Halland
Varberg

6
Jämtlands län
Jämtland

7
Jönköpings län
Högländskommunerna
Jönköping
Småland West

8
Kalmar län
Oskarshamn-
Mönsterås-Högsby
Södra Kalmar län
Vimmerby-Hultsfred-
Västervik

9
Kronobergs län
Sunnerbo
Växjö
Älmhult

10
Norrbottnens län
Boden
Luleå
Piteå-Älvdal

11
Skåne län
Freezonen
Helsingborg
Hässleholm-Osby-
Perstorp
Landskrona-Svalöv
Mellersta Skåne
Nordöstra Skåne
Söderslätt
Ängelholm

12
Stockholms län
Haninge-Nynäshamn
Huddinge-Botkyrka
Nacka-Tyresö-Värmdö
Roslagen
Stockholm-Gotland
Södertälje
Södra Stockholm
Västerort

13
Södermanlands län
Eskilstuna
Katrineholm-Flen-
Vingåker
Strängnäs
Östra Sörmland

14
Uppsala län
Enköping
Uppsala län

15
Värmlands län
Värmland
Östra Värmland

16
Västerbottens län
Dorotea
Lycksele
Skellefteå
Umeåregionen
Vilhelmina

17
Västernorrlands län
Västernorrland

18
Västmanlands län
Västmanland

19
**Västra
Götalands län**
Ale
Alingsås-Lerum-
Värgårda-Herrljunga
Borås-Sjuhärad
Fyrbodalen
Kungälv-Stenungsund-
Orust-Tjörn
Norra Skaraborg
Storgöteborg
Strömstad-Tanum
Västra Skaraborg
Östra Skaraborg

20
Örebro län
Örebro län

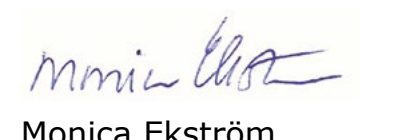
21
Östergötlands län
Västra Östergötland
Östergötland

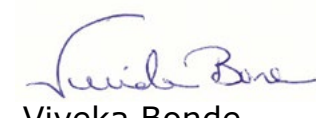
Årsberättelse

Organisationsnummer 815600-8784

Underskrifter
Stockholm 2021-04-27

Sven-Erik Alhem
Förbundsordförande

Monica Ekström
Vice förbundsordförande

Viveka Bonde
Ledamot

Gunilla Kindstrand
Ledamot

Kurt Lundgren
Ledamot

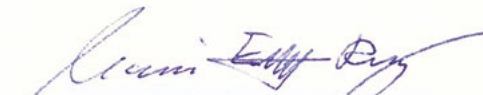

Sven Stenson
Ledamot

Yvonne Zingmark
Ledamot

Vi har granskat årsberättelsen för räkenskapsåret 2020 och tillstyrker att den ger en rättvisande bild av Brottsofferjouren Sveriges verksamhet under år 2020 samt att den stämmer överens med årsredovisning daterad 2020-04-16.

Stockholm 2021-04-27

Lars Brauer
Förtroendevald revisor

Marie Engström Rosengren
Förtroendevald revisor

Brottsofferjouren Sveriges

Årsredovisning 2020

Årsredovisning för

Brottsofferjouren Sverige

815600-8784

Räkenskapsåret

2020-01-01–2020-12-31

Innehållsförteckning	Sida
Förvaltningsberättelse	1
Resultat och ställning	4
Resultaträkning	5
Balansräkning	6
Noter	8
Underskrifter	14

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Brottsofferjouren Sverige får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2020. Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Allmänt om verksamheten
Brottsofferjouren Sverige är en organisation av ideella lokala brottsofferjourer vars huvudsakliga syfte och mål är att ge stöd, information och praktisk vägledning till brottsoffer, anhöriga och vittnen.

- Brottsofferjouren Sveriges ändamål**
- att stödja och utbilda föreningarna inom förbundet i olika avseenden.
 - att genom opinionsbildning verka för att brottsoffers, vittnens och anhörigas behov tillgodoses
 - att verka för att rättssäkerheten för brottsoffer, vittnen och anhöriga är betryggande inför och vid domstolsförhandlingar
 - att verka för att samhället ökar sina insatser för att förebygga brott
 - att stimulera samarbetet mellan föreningarna som arbetar med målsättningar enligt ovanstående punkter.

Brottsofferstöd och vittnesstöd
Huvuddelen av brottsofferstödet utförs av de lokala brottsofferjourerna. En viktig resurs när det gäller att tillse att brottsoffer alltid möts av en personlig röst när de söker kontakt med Brottsofferjouren under kontorstid är förbundets nationella telefonlinje, Brottsofferjourens telefoncentral. Telefoncentralen tar emot inkommande samtal från hela landet, lyssnar och ger information. Inringaren förmedlas sedan vidare till en lokal brottsofferjour.

Telefoncentralen organiserar också tjänsten Stöd på eget språk, där stödsökande erbjuds information och vägledning på drygt 20 olika språk. Arabiska, engelska och persiska är de vanligast förekommande språken. Särskilda informationsblad har översatts till respektive språk och marknadsförts till lokala brottsofferjourer, polismyndigheter, socialtjänst, medborgarkontor samt hälso- och sjukvård. Brottsofferjourens Telefoncentral har också möjlighet att svara på frågor från brottsoffer, anhöriga och vittnen via e-post eller onlineformulär genom tjänsten Brottsoffersvar på nätet.

I samband med rättegång erbjuds målsägande, anhöriga och vittnen vittnesstöd vid alla landets tingsrätter och hovrätter. Brottsofferjouren Sveriges lokala

jourer svarar för denna angelägna verksamhet vid 54 domstolar (tingsrätter, hovrätter och kansliorter).

Utbildning
Brottsofferjouren Sveriges utbildningsverksamhet är en viktig del av förbundets uppdrag i förhållande till de lokala jourerna. Utbildningsverksamhetens syfte är att genom olika insatser säkra den kunskap som behövs för att organisationen ska kunna genomföra sitt uppdrag och uppfylla målen med verksamheten. Dessa är i huvudsak att ge stöd och hjälp till brottsoffer, vittnen och anhöriga, sprida kunskap om brottsutsattas situation samt arbeta för att deras rättigheter stärks. Förbundet anordnar årligen samordnar- och ordförandekonferenser där samtliga medlemsföreningar inbjuds att delta samt en mängd andra utbildningstillfällen inom olika specialområden. Förbundet producerar utbildningsmaterial för både grundutbildning av stödpersoner och vittnesstöd och material och litteratur som gäller särskilda brottsoffergrupper som de lokala brottsofferjourerna tar del av.

Verksamhet med medel från finansiärer för särskilda syften
Insatser inom kvinnofridsområdet finansieras med medel från Socialstyrelsen. Syftet är att stärka brottsofferjourernas arbete med våldsutsatta personer inom nära relation och barn som bevittnat våld samt inom hedersrelaterat våld och förtryck. Förbundet har en anställd verksamhetsutvecklare och en kommunikatör inom området. Dessutom ingår det i vissa tjänster att även ha ansvar för vissa områden i arbetet inom våld i nära relation. Förbundet anordnar särskilda utbildningsinsatser inom området våld i nära relation.

Opinionsbildning
Organisationens kontakter med brottsoffer, anhöriga och vittnen har givit oss en bred erfarenhet och kompetens om dessa gruppers situation och behov. Förbundet har en betydande roll i att bedriva opinionsbildning utifrån denna kunskap så att situationen förbättras för brottsoffer inom rättsväsende, socialtjänst samt hälso- och sjukvård.

Tidningen Brottsoffer som ges ut av förbundet är en kanal för att föra ut och lyfta fram olika frågor inom brottsofferområdet till beslutsfattare, media och andra externa grupper, men även belysa frågor internt inom organisationen. De lokala brottsofferjourerna och deras medlemmar får Tidningen Brottsoffer gratis.

Kommunikation
Det övergripande målet för Brottsofferjouren Sveriges kommunikation är att Brottsofferjouren som organisation ska bli mer känd – att fler ska känna till att Brottsofferjouren ger kostnadsfritt stöd till brottsoffer, anhöriga och vittnen. Då polisens förmedling av ärenden under de senaste åren minskat är det än mer angeläget att vi når ut med att vi finns och vad vi kan hjälpa till med direkt till allmänheten, så att brottsutsatta själva ska välja att kontakta oss även om de inte blir förmedlade vid polisanmälan. Då när vi också en större del av den grupp brottsutsatta som inte anmält händelsen.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Organisationsutveckling och kvalitetsarbete
Syftet med den organisationsutveckling som skett sedan 2013 är att utveckla och förstärka det lokala brottsoffersstödet samt att säkerställa att detta stöd är likvärdigt över hela landet. Målet är att lokala brottsofferjourer ska få ökade ekonomiska medel och ha tillgång till en anställd samordnare. Verksamheten får då möjlighet till ökad kvalitet och kontinuitet. Det har inneburit en process där en del jourer gått samman med andra för att skapa bättre förutsättningar. När verksamhetsåret 2020 var över hade Brottsofferjouren Sverige 71 medlemsföreningar. Inom större föreningar finns även lokalkontor för att öka tillgängligheten. Nästan alla kommuner ingår i en brottsofferjour. 111 kommuner har idag tecknat IOP eller samverkansavtal med lokala brottsofferjourer. Arbetet fortgår med att utveckla ärendehanteringeringen både vad gäller metod, kvalitet och innehåll. Under året har ett arbete inletts med att konstruera ett gemensamt digitalt ärendehanteringssystem för förbundet och lokala jourer. Ärendehanteringssystemet kommer att förenkla arbetet och statistikframställningen, ge bättre överblick över ärendeflödet och möjliggöra tekniska lösningar som direktimport av polisens ärenden och utsändning av brukarenkät till stödsökanden. Systemet väntas tas i bruk under 2021.

Statistik och ärendeförmedling
En mycket viktig och prioriterad fråga under året har varit polisens förmedling till de lokala brottsofferjourerna. EU:s brottsofferdirektiv understryker angelägenheten i att polisen ska hänvisa brottsoffer till brottsofferstödjande verksamhet. En väl

fungerande ärendeförmedling från polisen är en grundförutsättning för att brottsoffer, anhöriga och vittnen ska få det stöd som brottsofferdirektivet beskriver. Förbundet har fortsatt den kontinuerliga dialogen med ledningen inom Polismyndigheten och vid ett tillfälle direkt med Rikspolischefen i syfte att ärende-förmedlingen ska förbättras så att ännu fler brottsoffer får stöd.

- Kompetensutveckling via webben och konferenser**
Under år 2020 har följande interna konferenser arrangerats för nyckelpersoner inom Brottsofferjouren Sverige:
- Samordnarkonferens, 2 dagar
 - Introduktionsdag för nya samordnare och ordförande, 1 dag
 - Ordförandekonferens för lokala ordföranden, 1 dag
 - Workshop i digital pedagogik och kommunikation för främst samordnare
 - Utbildningen ”Fånga engagemanget” för främst samordnare

Dessutom har fördjupande webbaserad utbildningar för stödpersoner och vittnesstödjare lanserats under året. Kompetens om utsatta och sårbara grupper måste öka för att nå målsättningen att kunna ge stöd till alla brottsoffer. För att få ny kunskap och uppmärksamma dessa grupper samt för att utveckla nya metoder i brottsofferarbetet arbetar förbundet med olika projekt. Erfarenheter inom projekten kan spridas till jourerna som ett led i det kvalitetshöjande arbetet. Mellan den 1 januari 2019 och den 31 december 2020 drevs samverkansprojektet Swevic mellan Polismyndigheten och Brottsofferjouren Sverige. Målsättningen var att höja medvetenheten om vad som utgör ett hatbrott och vilket stöd som finns att få. Stödet kan bland annat bestå av stödsamtal, hjälp att förstå rättsprocessen och information om vad som händer efter en polisanmälan. Genom arbetet förväntas fler personer anmäla och söka stöd när de blivit utsatta. Projektet finansierades till största delen av EU-medel. Förbundet har under året fortsatt att driva projektet Orädd Demokrati med medel från Myndigheten för ungdoms och civilsamhällesfrågor (MUCF). Projektets syfte var att öka kunskapen om demokratibrott inom brottsofferjourerna, synliggöra BOJ, stärka samverkan med polisen och utsatta grupper, kvalitetssäkra stödet som BOJ ger till

brottsoffer samt att öka lokala jourernas egen förmåga att hantera hot och påverkan. Flera interna konferenser och utbildningar har hållits inom ramen för projektet under år 2020.

Socialstyrelsens medel

Genom medel från Socialstyrelsen har följande konferenser arrangerats:

- En temadag om våld i nära relation, 1 dag.

Under året släpptes Brottsofferjouren Sveriges nya bok ”Smärtsam närhet – en bok om våld i nära relation”.

Opinion och kommunikation

Ett strategiskt arbete har pågått med ett brottsoffer-politiskt program för att stärka opinionsarbetet både nationellt, regionalt och lokalt. Den viktigaste frågan i opinionsarbetet har även varit att få en ökning av ärenden till Brottsofferjouren från polisen.

Under 2020 har en stor satsning gjorts på att öka Brottsofferjourens räckvidd i sociala medier och att öka den digitala närvaron, bland annat genom betald marknadsföring. Målet har varit att nå ut till fler med budskapet om vilket stöd Brottsofferjouren erbjuder brottsutsatta, vittnen och anhöriga. BOJ har även gjort TV- och radioreklam, synts i Stockholms kollektivtrafik samt medverkat i några av Sveriges mest populära podcasts.

Medlemmar

Vid årets början var 73 lokala brottsofferjourer medlemmar i Brottsofferjouren Sverige och vid årets slut var 71 lokala brottsofferjourer medlemmar. Vid årets slut var 5 061 personer registrerade som medlemmar i landets brottsofferjourer.

Hållbarhetsupplysningar

Förbundet arbetar aktivt med att implementera värdegrunden i hela organisationen. Brottsofferjouren Sverige är medlem i IDEA, Arbetsgivarorganisationen för ideella organisationer. Förbundet har kollektivavtal med Unionen och Akademikerförbundet.

Resultat och ställning

Flerårsöversikt

Allmänna förutsättningar	2020	2019	2018	2017	2016
Resultat (tkr)					
Verksamhetens intäkter	23 660	19 679	17 455	15 093	14 475
Verksamhetens kostnader	-22 285	-19 559	-17 601	-16 519	-13 153
Verksamhetens resultat	1 375	120	-138	-1 426	1 323
Resultat från finansiella investeringar	15	-2	-9	21	37
Årets resultat	1 390	117	-138	-1 405	1 360

Ekonomisk ställning

Eget kapital (tkr)	3 226	1 836	1 718	1 856	3 261
Soliditet (%)	35	23	21	29	48
Värdesäkring av eget kapital (%)	76	7	-7	-43	72

Definitioner

Eget kapital: Företagets nettotillgångar, det vill säga skillnader mellan tillgångar och skulder.
Soliditet (%): Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).
Värdesäkring av eget kapital (%): Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

Förändring av eget kapital

	Bundet eget kapital	Balanserat kapital	Summa kapital
Belopp vid årets ingång	400 000	1 435 692	1 835 692
Årets resultat		1 390 433	1 390 433
Belopp vid årets utgång	400 000	2 826 125	3 226 125

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning

	Not	2020-01-01 –2020-12-31	2019-01-01 –2019-12-31
Verksamhetens intäkter			
Medlemsavgifter		70 000	72 001
Bidrag och gåvor	2	23 222 977	18 977 872
Försäljning		176 303	204 145
Deltagaravgifter		0	246 600
Övriga intäkter		84 115	92 435
Övriga rörelseintäkter		106 960	86 049
		23 660 355	19 679 102
Verksamhetens kostnader			
	3, 4		
Ändamålskostnader		-20 367 327	-17 439 285
Insamlingskostnader		-109 812	-157 069
Administrationskostnader		-1 808 054	-1 963 224
		-22 285 193	-19 559 578
Verksamhetsresultat		1 375 162	119 524
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		16 708	0
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1 437	-2 092
		15 271	-2 092
Resultat efter finansiella poster		1 390 433	117 432
Resultat före skatt			
		1 390 433	117 432
Årets resultat		1 390 432	117 431

Balansräkning

	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	5	0	0
		0	0
Summa anläggningstillgångar		0	0
Omsättningstillgångar			
Varulager mm			
Handelsvaror		47 882	75 310
		47 882	75 310
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		29 340	197 952
Övriga fordringar	6	657 836	61 311
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7	397 913	313 441
		1 085 089	572 704
Kassa och bank		8 086 843	7 289 904
Summa omsättningstillgångar		9 219 814	7 937 918
SUMMA TILLGÅNGAR		9 219 814	7 937 918

Balansräkning

	Not	2020-12-31	2019-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital		400 000	400 000
Balanserat kapital		1 435 693	1 318 261
Årets resultat		1 390 432	117 431
Summa eget kapital		3 226 125	1 835 692
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 795 670	586 071
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	8	878 145	3 188 367
Övriga skulder		0	1 640
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9	2 319 874	2 326 148
Summa kortfristiga skulder		5 993 689	6 102 226
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER			
		9 219 814	7 937 918

Noter

Not 1: Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3) och FRII:s Styrande riktlinjer för årsredovisning (antagna av FRII:s styrelse 2014, uppdaterade 2018).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Värderingsprinciper

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Resultaträkningen

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som Brottsofferjouren Sverige erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter består av inbetalningar av de lokala kontoren för medlemskap i Brottsofferjouren Sverige. Medlemsavgiften redovisas som intäkt vid erhållen inbetalning från medlemmen.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken organisationen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde, utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte, är en gåva eller ett erhållet bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls för att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållet bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva. Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls medan bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner; ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader. Gemensamma kostnader såsom kostnader för it, ekonomi och lokalhyra fördelas på respektive funktion enligt en fördelningsnyckel. Ändamålskostnader är sådana kostnader som kan hänföras till Brottsofferjouren Sveriges uppdrag enligt stadgarna. Här ingår bland annat de kostnader för personal och varor/tjänster som hör till de aktiviteter som organisationen genomför för att fullfölja sitt uppdrag, exempelvis konferens- och seminariekostnader, informations-och utbildningsmaterial, resekostnader i samband med utbildning och/eller stöd till jourer, samt personalkostnader för organisationens verksamhetsutvecklare. Med insamlingskostnader menas kostnader för insamlingsarbete som riktar sig mot organisationens samtliga givare. Då Brottsofferjouren Sverige är i början av sitt insamlingsarbete mot privata givare har organisationen hittills endast mindre kostnader, i form av kostnader vid försäljning av varor. Under 2016 valde organisationen att klassificera konferenskostnader under kategorin insamlingskostnad, men eftersom organisationens konferenser främst vänder sig till medlemmar, klassificeras posten från och med år 2017 som ändamålskostnad. Detta förklarar den stora skillnaden mellan beloppen i respektive år. Administrativa kostnader är sådana som behövs för att administrera och driva organisationen. Exempel är kostnader för styrelsemöten och revision. Om en kostnad varken avser ändamål, medlemsvård/-värvning eller insamling hänförs den till administrationskostnader. I administrationskostnader ingår samkostnader, såsom lön till administrativ personal. Leasing Alla leasingavtal redovisas som operationella, det vill säga leasingavgiften redovisas linjärt över leasingperioden. Ersättningar till anställda Ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. När pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år som pensionen tjänas in. Inkomstskatt Brottsofferjouren Sverige är en ideell förening och är därmed inte skatteskyldig.

Balansräkningen

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan.

Finansiella tillgångar

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter.
Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Varulager

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Med nettoförsäljningsvärde avses varornas beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader.

Skuld för erhållna ej nyttjade bidrag

I de fall organisationen erhållit bidrag men ännu inte uppfyllt villkoren redovisas en skuld.

Avsättningar

En avsättning redovisas när organisationen har ett legalt eller informellt åtagande som följd av inträffade händelser och där organisationen förväntar sig att en utbetalning kommer att krävas för att reglera åtaganden samt att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningar värderas till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att behöva erläggas.

Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.
Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Inventarier, verktyg och installationer 5 år

Uppskattningar och bedömningar

Det finns inga väsentliga poster i föreningens resultat- och balansräkning som baseras på uppskattningar och bedömningar.

Not 2: Bidrag och gåvor

	2020	2019
Bidrag och gåvor som redovisas som intäkt		
Allmänheten	80 269	96 283
Brottsoffermyndigheten (verksamhetsmedel)	11 000 000	10 700 000
Socialstyrelsen	4 800 000	4 800 000
Socialstyrelsen (projektmedel)	4 300 000	0
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor*	1 868 297	2 444 399
Polisen	1 174 410	937 190
Summa	23 222 976	18 977 872

*Totalt bidrag från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor under 2019–2021 uppgått till 2 873 000 kr varav 878 145 kr förs över via balansräkningen för nyttjande under 2021.

Not 3: Anställda och personalkostnader

	2020	2019
Medelantal anställda		
Kvinnor	13	14
Män	2	1
	15	15

Löner och andra ersättningar

Generalsekreterare	693 576	715 360
Övriga anställda	6 221 906	5 575 647
	6 915 482	6 291 007

Sociala kostnader

Pensionskostnader för generalsekreterare	185 067	133 429
Pensionskostnader för övriga anställda	554 636	442 180
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	2 172 821	1 968 602
	2 912 524	2 544 211

Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	9 828 006	8 835 218
--	------------------	------------------

Arvode för ordinarie styrelsearbete utgår endast vid förlorad arbetsinkomst och har totalt under år 2020 varit 5 625 kr (19 688 kr).

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

Andel kvinnor i styrelsen	50 %	50 %
Andel män i styrelsen	50 %	50 %

Not 4: Leasingavtal

Årets leasingkostnader avseende leasingavtal, uppgår till 1 186 689 (1 144 571) kronor. Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2020	2019
Inom ett år	1 107 576	1 131 088
2–5 år	794 826	2 114 112
	1 902 402	3 245 200

Avtalet om lokalhyra sträcker sig till 2019-09-31 med möjlighet till förlängning till 2022-09-31.

Not 5: Inventarier, verktyg och installationer

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	801 965	801 965
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	801 965	801 965
Netto anskaffningsvärde	801 965	801 965
Ingående avskrivningar	-801 965	-801 965
Utgående ackumulerade avskrivningar	-801 965	-801 965
Utgående redovisat värde	0	0

Not 6: Övriga fodringar

	2020-12-31	2019-12-31
Skattekonto	68 075	61 311
Ej utbetalda projektbidrag	589 761	0
	657 836	61 311

Not 7: Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Kontorshyra	264 942	264 264
Övrigt	132 971	49 177
	397 913	313 441

Not 8: Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

	2020-12-31	2019-12-31
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	878 145	2 746 442
Polisen	0	441 925
	878 145	3 188 367

Följande villkor har ännu inte uppfyllts avseende skuldförda offentliga bidrag:
Projektet från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor är förlängd till 2021-03-31.
Skuldförda bidraget är avsedda för projekttid 2021-01-01–2021-03-31.

Not 9: Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna skatter och sociala avgifter	321 403	297 358
Semesterlöneskuld	1 418 992	1 233 472
Löneskatt	284 059	315 104
Upplupna kostnader	295 421	290 214
	2 319 875	2 136 148

Not 10: Ställda säkerheter

Organisationen har inga ställda säkerheter.

Not 11: Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

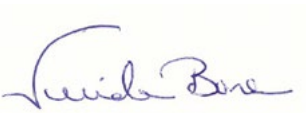
Organisationen har inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång att rapportera.

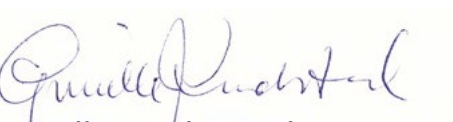
Årsredovisning

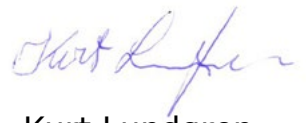
Underskrifter
Stockholm 2021-04-27

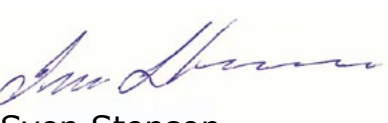

Sven-Erik Alhem
Förbundsordförande

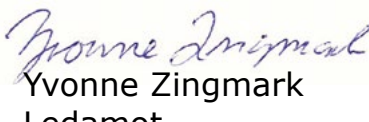

Monica Ekström
Vice förbundsordförande

Viveka Bonde
Ledamot

Gunilla Kindstrand
Ledamot

Kurt Lundgren
Ledamot

Sven Stenson
Ledamot

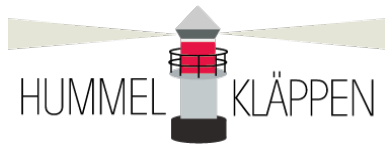

Yvonne Zingmark
Ledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats
Stockholm 2021-04-27

Tommy Nilsson
Auktoriserad revisor

Lars Brauer
Förtroendevald revisor

Marie Engström Rosengren
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till riksstämman i Brottsofferjouren Sverige

Org.nr 815600-8784

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Brottsofferjouren Sverige för räkenskapsåret 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Brottsofferjouren Sveriges finansiella ställning per den 2020-12-31 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av inledning och Verksamhetsredovisning. Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

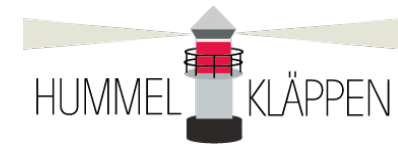
Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera Brottsofferjouren Sverige, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av Brottsofferjouren Sveriges interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Brottsofferjouren Sverige för räkenskapsåret 2020.

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamot ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Brottsofferjouren Sverige enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot Brottsofferjouren Sverige.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för Brottsofferjouren Sveriges situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm 2021- 04 - 27

Tommy Nilsson
Auktoriserad revisor

Lars Brauer
Förtroendevald revisor

Marie Engström Rosengren
Förtroendevald revisor

STÖD SOM GER KRAFT.

Brottsofferjouren är en politiskt
och religiöst obunden ideell organisation
som ger stöd till brottsoffer, vittnen och anhöriga.
Det spelar ingen roll vem du är eller vilket
brott du har utsatts för.

Broddsutsatta kan vara anonyma i
kontakten med oss, stödet är kostnadsfritt,
vi har tystnadslöfte och ingen polisanmälan krävs.
Grunden i vårt arbete är FN:s deklaration om
mänskliga rättigheter. Brottsofferjouren
finns i hela landet och stödet ges
av utbildade volontärer.

Brottsofferjouren Sverige

Hammarby fabriksväg 25
120 30 Stockholm

Telefon: 08-644 88 00

E-post: info@brottsofferjouren.se

Webbplats: www.brottsofferjouren.se